

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Οι προληψύοντες ὃ συνδρομητὰς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προπληρώνοντας τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν των λαμβάνουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

Οἱ ἀλλασσοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπολεσθέντα ἀναπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἑκαστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεται συνδρομητής, ἂν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῇ αἰτήσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδ. συγγράμ. « Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. »

Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι χρέματα ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ἐπὶ συστάσει.

Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 6.

ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔ. 65.

1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1867.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ.

ΙΟΥΝΙΟΣ.

Ὁ Ιούνιος, λατινιστὶ Junius, ἦτο ὁ τέταρτος μὴν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τοῦ Ρωμαίου. Ἡ ἔτυμολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ μηνὸς τούτου φαίνεται προερχομένη ἐκ τῆς θεᾶς Ἥρας, ἥτις παρὰ Λατίνους ἐλέγετο Junon καὶ ἦτο ἀφιερωμένος εἰς αὐτὴν, ἢ ἐκ τῆς Ἥρας, θεᾶς τῆς νεότητος, ἢ ἐκ τοῦ Ἰουνίου Βρούτου, ἰδρυτοῦ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐλευθερίας.

Ὁ Λατίνος ποιητὴς Ὠζόνιος (Ausone) προσωποποιεῖ ὡς ἐξῆς τὸν μῆνα Ιούνιον.

« Ὁ Ιούνιος προχωρεῖ ἐντελῶς γυμνὸς παντὸς ἐνδύματος· διὰ τοῦ δακτύλου δεικνύει ἡλιακὸν τι ὥρολόγιον, ἵνα δείξῃ ὅτι ὁ ἥλιος κατέρχεται. Φέρει εἰς χεῖρας δάδα φλογεράν, ἵνα δείξῃ τὴν θερμότητα τῆς ἐποχῆς ἥτις ὠριμάζει τοὺς καρπούς τῆς γῆς. Ὅπισθεν αὐτοῦ κείτται δρέπανον, ἀναμιμνήσκον ὅτι κατὰ τὸν μῆνα τούτον ἄρχεται ἡ συγκομιδὴ. Τέλος, φαίνεται παρὰ τοὺς πόδας του κἀνίστρον μεστὸν τῶν ὠραιότερων καρπῶν, ὅπερ συμβαίνει εἰς τὰ θερινὰ κλίματα. »

ΥΟΥΓΚ

ΥΠΟ ΒΙΑΛΕΜΑΙΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε φυλλάδιον 64).

Ἀλλὰ, διὰ μέσου τῶν θρήνων τοῦ ποιητοῦ περὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, αἰσθάνεται τις κάλλιστα τὴν δυσαρέσκειαν τῆς ἀποτυγούσης σιλοδοξίας. Παραπονεῖται ὅτι ἐλησημονήθη, κατηγορεῖ τὴν ἀναισθησίαν τῶν μεγάλων οἰτινες, ὅταν τοῖς διηγεῖται τὴν Ὀλύμπιον του, σφίγγουσι τὴν χεῖρά του καὶ τῷ λέγουσι νὰ ἐπανέλθῃ. Ἄλλοτε, τέλος, ὁμολογεῖ ὅτι ἐν διαστήματι χρόνου διὰ τόσον μακροῦ ὅσον ὁ τρωϊκὸς πόλεμος, ἐπολιόρησε τὴν εἴησιαν τῶν αὐτῶν, χωρὶς ἀκόμη τὰ τὴν κατακτῆση. Δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐκάστη ἐκ τῶν Μελετῶν του περὶ τῆς μηδαμινότητος τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀφιερῶται εἰς σημαντικόν τινα, εἰς τὸν πρόεδρον τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων, εἰς τὸν λόρδον θησαυροφύλακα, εἰς τὸν γραμματέα τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦτο ὅχι διότι ὁ συγγραφεὺς ἐπεζή-

τησεν είδος τι αντίθεσως διά τῶν τοιούτων αφιερώσεων, ἀλλὰ μάλλον διότι ὁ κάλαμος του πρὸ πολλοῦ εἶχε συνειθίσει νὰ κολακεύῃ τὴν ἐξουσίαν. Αἱ πρὸς τὸν κόσμον αὐταὶ μεταστροφαί, ἡ ἐκμετάλλευσις αὕτη πολιτικῶν ἢ φιλολογικῶν ἐγκωμίων, ἐκπλήττει καὶ δυσαρτετεῖ, μεταξὺ σκέψεων τόσῳ θλιβερῶν καὶ μάλιστα ἐν τῷ μέσῳ τῶν πρώτων δακρύων τὰ ὁποῖα χύνει ὁ ποιητής. Ἡ πρώτη του νύξ, ἡ πρώτη ὀδυνηρά του κραυγή διὰ τοῦς τόσον προσφάτους ἐκείνους θανάτους, διακόπτεται κατὰ τινα τρόπον ἀπὸ εὐχρὴν ποιητικῆς ματαιοφροσύνης καταπίπτουσαν εἰς κολακείας, ἀνοικεῖους τὴν φορὰν ταύτην, πρὸς σύγχρονόν τινα δόξαν· « Περικυκλωμένος ἀπὸ τὴν νύκτα, ἀνακράζει ὁ ποιητής, χωρὶς νὰ ἴμαι τυφλὸς καθὼς σὺ, ὦ Μαιωνίδη, ἢ καθὼς σὺ, ὦ Μίλτων, εἶθε νὰ φθάσω μέχρι τῶν φλόγγων σας ἢ μέχρι τῶν τοῦ ποιητοῦ τὸν ὅποιον ἐγέννησαν τὰ ἄσματα τοῦ Μαιωνίδου! Ἐψάλε καὶ οὗτος τὸν ἄνθρωπον. Ὡ! ἂν εἶχεν ἐπιμείνει εἰς τὸ θέμα του καὶ βαδίσει συνεχῶς εἰς τὴν τρίβον, τὴν ὁποίαν ἤνοιξεν ἐκ τοῦ βάρους τῆς σκοτίας πρὸς τὸ φῶς· ὦ! ἂν εἶχεν ἀνατιναχθῆ ἐπὶ τῶν πυρίνων πετεργίων του εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐγὼ καταπίπτω· ἂν εἶχε ψάλει τὸν ἀθάνατον ἄνθρωπον, ποῖα εὐλογία διὰ τὸν κόσμον, καὶ ποῖα ἀπελευθέρωσις δι' ἐμέ! » Τί μᾶς χρησιμεύουσιν ἐδῶ αὕτη ἡ περιποίησις πρὸς τὸν Πῶπ, καὶ αὕτη ἡ ἀντιζηλία, καὶ αὕτη ἡ μετριοφροσύνη· πῶς συλλογίζεσαι ὅλα ταῦτα, ἂν ἡ λύπη σου ἴναι ἀληθής;

Ἄλλ' ὅπωςδῆποτε καὶ ἂν σκεφθῶμεν δι' αὐτὰς τὰς ἀνακολουθίας καὶ τὰς μεταπτώσεις πρὸς τὴν γήϊνην ματαιότητα, ἐν τῇ ἀφετηρίᾳ αὐτῇ τῆς μελαγχολίας τοῦ ποιητοῦ, ἐπανεπέσεν οὗτος πολὺ περισσότερο ἔτι εἰς τὴν παιδαριώδη ἐκείνην ἀλαζονικὴν ἀδυναμίαν, ἀφοῦ ἐπεραίωσε τὰς *Νύκτας του*, τῶν ὁποίων ὁ κυριεῦων χαρακτήρ ἐφαίνετο ὅτι τοῦ λοιποῦ εἶχε καθιερώσει τὴν ἰκανότητά του εἰς τὴν θρησκείαν καὶ εἰς τὴν ὀδύνην.

Τῷ 1745, ἐξέδωκε ποίημά τι περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ βασιλείου, ἀπευθυόμενον πρὸς τὸν δούκα τοῦ Νεοκαστελίου. Ἦτο ζωηρά τις καὶ πατριωτικὴ σάτυρα κατὰ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἐπιζητούντος

τὸν θρόνον (1). Ἦτο συγχρόνως ὁ πανηγυρικὸς τῆς νέας δυναστείας, ἧτις ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν διὰ τῶν νόμων καὶ διὰ τῆς ἐλευθερίας. Καὶ πραγματικῶς ἡ νίκη τοῦ ἐκπτώτου ἡγεμονίσκου θά ἦτο τόσον ἐπικίνδυνος, ἢ ἐπ' ἀνόδοσ αὐτοῦ, ἀνατραφέντος μὲ τὰς δυσμενεῖς παραδόσεις τῆς αὐλῆς τοῦ ἀγίου Γερμανοῦ (2), ἤθελε τόσον καιρῶς βλάψει τὰ συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας, ὥστε δὲν πρέπει τις ἴσως νὰ μεμψθῇ τὸν ποιητὴν διὰ τὴν διακοπὴν ταύτην τοῦ πένθους του. Εὐτυχῆς, ἂν δὲν εἶχε ποτὲ κολακεύσει εἰμὴ τοιαύτην ἔχων δικαιολογίαν.

Ἄλλως, ἐν τῇ δημοσιεύσει τῶν συγγραμμάτων του, ὁ Γιούγκ ἐφάνη ἀποδοκιμαζὼν καὶ ἀπέκοψε τὰς πλειοτέρας τῶν αφιερώσεων καὶ τῶν ποιητικῶν κολακειῶν του. Δὲν ἐνέκρινε νὰ διατηρήσῃ εἰμὴ τὰς *Νύκτας*, διάφορα ἠθικὰ ποιήματα, μίαν παράφρασιν τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰωβ, καὶ τρεῖς τραγωδίας. Ἀφοῦ ἀπέσυρεν ἀπὸ τὴν σκηνὴν ἐν τῶν δραμάτων του διὰ λόγους ἐκκλησιαστικῆς εὐσχημοσύνης, τὸ ἔδωκε πάλιν εἰς παράστασιν τῷ 1753, διὰ νὰ προικίσῃ μὲ τὸ ποσὸν τῆς εἰσπράξεως μίαν ἐταιρίαν ἧτις εἶχε σχηματισθῆ διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ εὐαγγελίου. Ἡ ἀλόκοτος αὕτη ἐπίνοια δὲν ἐπέτυχεν· τὸ δράμα παιχθὲν ἐκ νέου ἐναυάγησεν· ἀλλ' ὁ Γιούγκ, διὰ νὰ ἀποζημιώσῃ τὴν ἐταιρίαν, τῇ προσέφερε δῶρον χιλίας γινέας. Ἐξηκολούθησε νὰ ζῆ μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ ὁ βίος του παρετάθη παραπολὺν χρόνον.

Τὰ σημαντικώτερα πονήματα τοῦ γήρατός του εἶναι μία *Ἐπιστολὴ* πρὸς τὸν *Ρίχαρδσον* περὶ τῆς πρωτοτύπου συνθέσεως καὶ ἐν ποίημα περὶ τῆς *Υπομονῆς*. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐκείνῃ, τὴν ὁποίαν ἐγραψεν εἰς ἡλικίαν ἐβδομηκοντα ὀκτῶ ἐτῶν, αἰσθάνεται τις ὅλην τὴν ἰσχύν καὶ ὅλην τὴν εὐτολμίαν νεαρᾶς μούσης· τὸ δὲ ποίημα περὶ τῆς *Υπομονῆς* περιέχει μετὰ πλειοτέρας ἠπιότητος τσαούτην ποίησιν ὄσην καὶ αἱ ὠραιότεραι μελέται τοῦ Γιούγκ.

Ἀποσυρθεὶς εἰς τὸ πρεσβυτερίον του,

(1) Ἀπελάθ τοῦ τελευταίου κληρονόμου τοῦ Ἰακώβου Β'.

(2) Ἡ εὐλὴ τὴν ὁποίαν εἶχεν σχηματίσει εἰς τὸ προέσκειον τοῦτο τῶν Παρισίων οἱ καταφυγόντες ἐκεῖ Στυερτίδα.

τὸ ἐν Οὐέλουϊν, ἐτελείωσε τὸν βίον του τῷ 1765, εἰς ἡλικίαν ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐτῶν. Ἐτάφη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ἐνορίας του, ὑπὸ τὸν βωμόν, παρὰ τὴν τοσοῦτον θρηνηθεῖσαν σύζυγον, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπιζήσει εἴκοσιν ἔτη. Ὁ τάφος του, κατὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσιν εὐχρὴν, ἐκοσμήθη διὰ κεντήματός τινος τεχνουργηθέντος ἀπὸ τὴν σύζυγον του καὶ φέροντος τὰς λέξεις ταύτας τῆς Γραφῆς « Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. » Ἐπιγραφή τις εὐσεβῆς καὶ ἀπλή, μὴ μνημονεύουσα τὰ συγγράμματα καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ τὴν ποιητικὴν, τῷ καθιερώθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του. Ὁ Γιούγκ ἐθεμελίωσε διὰ τῆς διαθήκης του κατὰστῆματι εὐεργετικὸν διατηρούμενον εἰσέτι. Διέταξε δὲ, δι' ἄλλου τινὸς ἄρθρου τῆς διαθήκης του, νὰ κρύσῃσιν ὅλα τὰ ἀνάκτορα πονήματα του.

Ὁ Γιούγκ εἶχε συγγράψῃ πολλά, πλὴν ἡ δόξα του ὀλοκλήρως ἐνυπάρχει εἰς τὰς *Νυκτερινὰς του Μελέτας* πόνημα τὸ ὁποῖον, πότε ἀκρωτηριασθὲν, πότε δὲ παραφρασθὲν καὶ ὅλως ἀναστατωθὲν ἐν τῇ γαλλικῇ μεθερμηνεύσει τοῦ Λετουρνέρ, ἔλαβε τόσον μεγάλην ἐπιτυχίαν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ τέλος τοῦ III. αἰῶνος. Ἡ μορφὴ, ἡ ποιητικὴ σύλληψις τῶν ἐπικηδείων ἐκείνων ἀσμάτων, εἶχον τρόποντι ἀρχετύπον τι καὶ παράτολμον. Δὲν εὐρίσκει τις ἐκεῖ τὴν μεγάλην ποιήσιν τοῦ Μίλτωνος· δὲν εὐρίσκει τὴν ὑπερρυτῆ αὐτοῦ ἀφέλειαν. Ἡ ψευδὴς φιλοκαλία καὶ ἡ μέθοδος τοῦ Δράυδεν καθίστανται ἐπιστῆται εἰς τὴν μελαγχολικὴν στιχοουργίαν τοῦ Γιούγκ. Διακρίνει τις, καὶ ὅταν ὁ ποιητὴς ἴναι ἀληθῶς συγκεκινημένος, τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου ἡ ἰκανότης ὑπῆρξεν ἐπὶ πολὺν χρόνον τεχνητή. Ἡ ἀτμώδης ὄνειροπόλησις, ἡ διδασκτικὴ ἔμφρασις παραβλάπτουσι τὴν συγκίνησιν αὐτοῦ, καὶ ὅταν ἀκόμη ἴναι ἀληθεστάτη. Φαίνεται μᾶλλον διδάσκων ἀπ' ἄμβωνος παρὰ ὁμιλῶν· βαρύνει μᾶλλον τὴν φαντασίαν παρὰ τὴν κατανύγει· γεννᾷ ἐν τῇ ψυχῇ μας εἶδος τι κόρου τῆς διὰ τὴν ὀδύνην συμπαθείας.

Ὡς ποιητὴν καὶ ὡς συγγραφέα, δύναται τις συχνάκις νὰ τὸν μεμψθῇ καὶ συχνάκις λαμβάνει ἀρρομὴν· διότι ὁ Γιούγκ δὲν ἀρπάζει τὴν καρδίαν καὶ δὲν σᾶς συμπαρασύρει χωρὶς ἀντιπερισπασμὸν καὶ χωρὶς

ἀνεσιν. Ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν ἀποτελοῦσιν ἐν τούτοις τινὲς τῶν λόγων του. Αἱ λέξεις θάνατος, ἐκμηδένισις, αἰωνιότης, ἀνταρτοῦσι μετ' ἀνεκφράστου ἰσχύος εἰς τὰ ποιήματά του. Ἐξέρχει εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐξαφρισμοῦ καὶ τοῦ ἐλαχίστου μορίου τῆς ὑλικῆς ἡμῶν οὐσίας. Ἀνακινεῖ τὰς τέφρας τῶν ἀποσβεσθεῖσων γενεῶν καὶ ἀνακράζει μὲ σωνὴν θρηνώδη « Ποῦ εἶναι ἡ κόνις ἢ μὴ ζήσασα; » Ὁ Γιούγκ εἶναι ὁ Βριδαίνος τῆς ποιήσεως, εἶχε τὰ ἀπότομα ἐκείνου ὁρμήματα καὶ τὰς δημώδεις ἐκφράσεις. Ὁ τελευταῖος οὗτος χαρακτηρὴ ἐκλείπει ἐν τῇ εὐφύμῳ μεγαλοπρεπέει καὶ τῇ μονοτονῳ κομψότητι τῆς γαλλικῆς μεθερμηνεύσεως· ἀλλ' ἐν τῷ ἀγγλικῷ πρωτοτύπῳ ὁ ποιητὴς δὲν ἀπορεύγει καμμίαν εἰκόνα, δὲν ἀποτροπιάζεται καμμίαν λεπτομέρειαν ἢ ἀηδῆ ἢ εὐτελεῆ. Ἐκ τῶν λαμπροτήτων τοῦ οὐρανοῦ, διορισμένων ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδος, σὲ βίπτει διὰ προτύπων ἀλληγοριῶν εἰς πᾶν ὅ,τι αἱ ἀθλιότητες τῆς ζωῆς ἔχουσι μᾶλλον θλιβερώς κωμικόν. Ἰδὴ γὰρ τὸν θάνατον εἰς τὸν χορὸν, γελωτοποιεῖ ἐπὶ τῶν τάφων καθὼς ὁ Σχιζπῆρ.

Ὅλα ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἀλλόκοτον ἀνάμιγμα, ἐκπλήττον ὅμως καὶ προσελκῶν τὴν ψυχὴν. Καθὼς ὅλοι ὅσοι ἔχουσι πλειοτέραν ἀξίαν παρὰ ἐλαττώματα, ὁ Γιούγκ ἀπετέλεσε σχολὴν. Πολλάκις τὸν ἐμιμήθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ. Εἰς αὐτὸν κατὰ τι ὀρεῖλεται ὁ χρωματισμὸς οὗτος, ἢ ἡ μελαγχολικὴ τάσις ἢ ἐπικρατοῦσα ἀκόμη εἰς τὴν ποίησιν τῆς ἐποχῆς μας. Ἐν τούτοις ὁ Γιούγκ δὲν εἶναι καλὸν πρότυπον, καθὼς ἔχων ὁ ἴδιος παραπολλὴν περιτέγησιν. Οἱ μιμηταὶ δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν συγκινητικὴν καὶ δημώδη ἐκείνην ἐνεργητικότητά του· καὶ, προσπαθοῦντες νὰ ἐπιτείνωσι τὴν μέθοδον αὐτοῦ, πίπτουσι εἰς νεκρικὴν μονοτονίαν, ἧτις εἶναι ὁ σπληνισμὸς τῆς φιλολογίας, καὶ ἧτις, ἀποξηραίνουσα τὴν φαντασίαν καὶ τὴν φιλοκαλίαν, ἀπολήγει εἰς εἶδος τι αὐτοκτονίας. Μεγαλοφυῆς τις ἀνὴρ, ὅστις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κριτικῇ δεικνύει τὴν ὑπεροχὴν τὴν πανταχοῦ ἀχώριστον τῶν πονημάτων καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ὁ Κ. Σατωβριάνδος, ἔκρινεν αὐστέρως τὰς *Μελέτας* τοῦ ἀγγλοῦ ποιητοῦ. Δὲν γνωρίζω τίποτε ἐπιτυχῆ.

στερον τῶν ἐπιτιμήσεών του, καὶ τῶν παραλληλισμῶν, διὰ τῶν ὁποίων δεικνύει, προτείνων τὸ παράδειγμα τοῦ Βιργιλίου, τοῦ Βωσουέτου καὶ τοῦ Ρουσώ, κατὰ πόσον στερεῖται τῆς ἀληθοῦς ὀδύνης ἡ μούσα τοῦ γέροντος ἄγγλου ἱερέως. Ἀπέχομεν ὅμως πολὺ τοῦ νὰ ἐγκρίνωμεν τὴν προτίμησιν τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι δίδει εἰς τὸν γάλλον μεταφραστὴν. Οὗτος, ναὶ μὲν ἐξαλείφει σφάλματά τινα περὶ τὴν φιλοκαλίαν, ἀκόμψους τινὰς περιτεχνήσεις περὶ τὴν ἔκφρασιν· ἀλλὰ τὰ ἔκτακτα συμπτώματα τῆς ποιητικῆς ἰδιορρυθμίας, τὸ ἀνάμιγμα τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ταπεινότητος, τοῦ ὑπερφυοῦς καὶ τοῦ κωμικοῦ, τέλος τοὺς κλόλους ἐκείνους τῆς ψυχῆς τοὺς ὁποίους συναισθάνεται καὶ δίδει ὁ ἄγγλος ποιητὴς, ἀντικαθιστᾷ διὰ τῆς μεγαλουργολικῆς ὁμοιομορφίας τῆς τετριμμένης κομψότητός του. Ποτὲ δὲν μεταφράζει τὴν δραστηκὴν καὶ ἀφελῆ λέξιν, φοβεῖται τὴν ἀφέλειαν, εἶναι ὀλιγώτερον ἀλλόκοτος ἀλλὰ πολὺ πλέον προσπεποιημένος παρὰ τὸ πρότυπον αὐτοῦ.

Ὅσον διὰ τὴν ἰδιάζουσαν καὶ ἰθαγενῆ ἀξίαν τοῦ Ἰούγκ διὰ τὴν γλώσσάν του, διὰ τὸ ἀγγλικόν του ὕφος, διὰ τὸν στίχον του τὸν ῥυθμικόν ἢ ὁμοιοκατάληκτον, περὶ τούτων δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν καλλίτερον παρὰ διὰ τῆς ἐντοπίου μαρτυρίας τοῦ Σαμουήλ Ἰόνσωνος. « Ἡ στιχουργία του, λέγει, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸν, μήτε οἱ ἀνομοιοκατάληκτοι μήτε οἱ ὁμοιοκατάληκτοῦντες στίχοι του δὲν ὁμοιάζουσι κατ' οὐδὲν μὲ τοὺς τῶν προγενετέρων συγγραφέων. Δὲν ἀποκλέπτει τὸ ἡμιστίχιον, δὲν ἀντιγράφει προσφιλεῖς του ἐκφράσεις, φαίνεται ὅτι δὲν κατεσκεύασε καμμίαν ἀποθήκην διανοημάτων ἢ φράσεων, ἀλλ' ὅτι ὀφείλει τὸ πᾶν εἰς τὴν τυχαίαν ἐμπνευσιν τῆς στιγμῆς· ἐν τούτοις ἔχω λόγους νὰ πιστεύσω ὅτι ἅμα ἐσχημάτιζεν ἅπαξ νέον τι σχέδιον, εἰργάζετο ἐπ' αὐτοῦ μὲ ἐπιμονωτάτην φροντίδα, καὶ ὅτι συνέταττε μετὰ πολλῆς προσπάθειας καὶ συχνῶν ἐπανορθώσεων. Οἱ στίχοι του δὲν εἶναι συντεθειμένοι καθ' ὄρισμένον τι πρότυπον, καθότι δὲν ὁμοιάζει πρὸς αὐτὸν εἰς τὰ διάφορα πονήματά του, καθὼς δὲν ὁμοιάζει μήτε πρὸς τοὺς ἄλλους. Φαίνεται ὅτι ποτὲ δὲν ἐμελέτησε τὴν προσφθίαν καὶ δὲν καθωδηγήθη εἰμὴ μό-

νον ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ ἀκοῆν. Ἀλλὰ, μ' ὅλα του τὰ ἐλαττώματα, ἦτο μεγαλοφυῆς ἀνὴρ καὶ ποιητὴς. » Α. Γ. Σ.

Η ΖΗΛΟΥΤΥΠΙΑ.

Ἡ Ζηλοτυπία εἶναι παραφυᾶς τῆς περιφιλαιτίας ἔχουσα βάσιν τὸ αἰσθηματῆς τιμῆς καὶ φύεται ἰδίως παρὰ τὸν ἔρωτα, ὡς ἡ ἄκανθα παρὰ τὸ ῥόδον. Ἐνυπάρχει δὲ εἰς πάντα ἐρώμενον, καὶ μέχρι τινὸς δικαιολογεῖται ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀπωλείας τοῦ ὄντος ἐκείνου τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν εὐδαιμονίαν ἡμῶν, ἢν μάλιστα τότε αἰσθανόμεθα, ὅτε βλέπομεν ἐκφεύγουσαν.

Ἐνόσω, πάλαι ποτέ, εἰς τὸν χρυσοῦν πιθανὸν αἰῶνα, ἡ γυνὴ ἐθεωρεῖτο ὡς ὄν ὑποδεέστερον, ἡ ζηλοτυπία ἐθραύετο εἰς τὸν θώρακα τῆς ἀδιαφορίας τοῦ ἀνδρός· ἀλλ' ὅτε ἡ γυνὴ κατώρθωσε δι' ἀδιοράτων ἀλλὰ στερῶν δεσμῶν νὰ παρασύρῃ τὸν ἄνδρα δεσμώτην παρὰ τὴν καλλονὴν αὐτῆς, ὅτε ὁ ἀνὴρ ἀντήλλαξε θρόνον ἀντὶ ἀσπασμοῦ, καὶ ὁ Ἀντώνιος προσέπτε τὴν Ῥώμην εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Κλεοπάτρας, ἡ ζηλοτυπία ἀνεπήδησεν εἰρωνικῶς μειδιῶσα ἐν τῷ μέσῳ τῆς κοινωνίας· καὶ δανεισθεῖσα παρὰ τοῦ ἔρωτος τὰ βέλη αὐτῆς, ἔβαψεν αὐτὰ εἰς βραδύ ἀλλ' ὀδυνηρὸν δηλητήριο καὶ παρεκάθησε μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν.

Ἡ ζηλοτυπία εἶναι πάθος ἐμφυτον, κοινὸν εἰς τε τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνά. Καὶ λέγουσι μὲν τινες ὅτι τὸ πάθος τοῦτο γεννᾶται ἐκ τῆς συνειδήσεως τῆς ἰδίας ἀνικανότητος καὶ διὰ τοῦτο πρὸ πάντων οἱ γέροντες ῥέπουσι πρὸς αὐτὸ, ἀλλὰ βεβαίως λησμονοῦσι τὸν ἀλέκτορα. Ὁ ἰπποτικὸς οὗτος ὄρνις, ὁ Δὸν Ζουάν τῶν πτηνῶν, καὶ τοι ἔχων πληρεστάτην τὴν συνειδήσιν τῆς ἰδίας ἰσχύος, οὐχ ἦττον συναισθάνεται ὅτι καὶ ἡ καρδία τῶν ὀρνίθων, ὡς ὁ πίθος τῶν Δαναῖδων οὐδέποτε πληροῦται, καὶ ἀνεγείρει τὸν λόφον αὐτοῦ, συστέλλει τὸ σῶμα, ἀπλοῖ τὰς πτέρυγας, φρίσσει καὶ ὄρμα κατὰ τοῦ διαταράσσοντος τὴν οἰκιακὴν εἰρήνην καὶ εὐδαι-

μονίαν. Εὐγενέστερος μάλιστα ζηλοτύπων τινῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐκδικοῦνται κατὰ τῆς γυναικὸς καὶ ταύτην βασανίζουσιν, ὁ ἀλέκτωρ μόνον κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ὀρνίθου καὶ τοῦτον καταπολεμεῖ.

Ἀλλ' ἂν ἡ φύσις ἦναι ἡ μήτηρ τῆς ζηλοτυπίας, οὐχ ἦττον ἡ ἀνατροπὴ καὶ ἡ κοινωνία περιστέλλουσιν ἢ προάγουσι τὸ πάθος τοῦτο. Ὁ γέρον Κουρούκιος ἀκούσας τὴν ἰδίαν σύζυγον ὑποσχομένην μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ νὰ δώσῃ τὰ προτεία εἰς Ἰνδὸν νεανίσκον, διέταξε νὰ καίωται αἱ σύζυγοι μετὰ τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρός. Καὶ ὁ Μωάμεθ, συλλαβὸν ἀντιζῆλον παρὰ τινι τῶν πολυπληθῶν αὐτοῦ προσητικῶν συζύγων, προσέθεσεν εἰς τὸ Κοράνιον, « τῆρεῖτε τοὺς κανόνας τοῦ προφήτου καὶ περικλείετε τὰς γυναίκας ὑμῶν. » Τοιαῦται νομοθεσίαι, παρέχουσαι τροφὴν εἰς τὸ καὶ ἄλλως σφοδρὸν καὶ βαθύ τοῦτο πάθος, παρήγγυον τὰς οἰκτρὰς ἐκείνας θρησιδίας, αἵτινες τοσοῦτον συγκινοῦσι τὰς Εὐρωπαϊκὰς γυναίκας. Παρ' Ἰνδοῖς καὶ Μωαμεθανοῖς λοιπὸν, ἡ ζηλοτυπία δὲν εἶναι τὸ ἀδελφὸν τοῦ ἔρωτος πάθος· εἶναι ἕξις ἡ καθήκον, ἐπιβαλλόμενον αὐτοῖς ὑπὸ τῆς θρησκείας καὶ τῆς νομοθεσίας.

Πολλοὶ μισοῦσι μᾶλλον τὸν ἀντιζῆλον ἢ ἀγαπῶσι τὴν ἐρωμένην. Ἄλλοι ὅμως προβλέποντες ἀντιπάλον διπλασιάζουσι τὰς περιποιήσεις καὶ τὰς θωπείας αὐτῶν πρὸς τὴν ἐρωμένην, καθίστανται περιπαθεστέροι, καὶ καταβάλλουσι τὸν ἀντιπάλον ἀναδεικνυόμενοι ὑπέρτεροι αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ γυναικεῖα φύσις μεταχειρίζεται τὸ πάθος τοῦτο πρὸς ἀναζωπύρησιν παρακμάζοντος καὶ μαρτυνομένου ἔρωτος.

Ὁ ζηλότυπος τὰ πάντα φοβεῖται καὶ πανταχοῦ βλέπει ἀντεραστὰς· ὁ διαβάτης ὅστις περνιέται, ἢ βῆγει, ἢ σταματᾷ διότι ἐσκέθη τι· ὁ ἔμπορος, ὅστις εἰσέρχεται ἐν τῇ οἰκίᾳ ἵνα πωλήσῃ ἐμπορεύματα· ἡ φίλη, ἣτις ἔρχεται πρὸς ἐπίσκεψιν, πάντες πλέκουσι συναλωσίην κατὰ τοῦ ζηλοτύπου. Καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ· ἔάν ὁ ἄνεμος ὠθήσῃ τὸ παράθυρον, ἔάν ἡ θύρα τρίξῃ, ἔάν ὁ κύων ὑλακτῆσῃ, ἀντεραστῆς πλησιάζει. Ἐξέρχεται καὶ ἰδοὺ πληθὺς πολεμίων· πάντες οἱ περιδιαβάζοντες ἐπιβουλεύονται τὸν θησαυρὸν τοῦ ζηλοτύπου· καὶ ὁ θησαυρὸς ἐκεῖνος εἶναι συνήθως ἀνθηρικός. Ὄπω, δὴ ποτε ἡ τοιαύ-

τη ζηλοτυπία, καὶ μάλιστα ἐν τῷ γάμῳ, οπου ἡ πίστις ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ καθήκοντος καὶ δὲν ἀπορῆει πλέον ἀπὸ τῆς καρδίας, εἶναι διηνεκῆς κατὰ τῆς γυναικὸς ὕβρις, ἀγενεῖς ὑπόνοιαι καὶ ἀδιάκοπος βόσανος, εἰς πλεῖστα ἄτοπα ὠθοῦσα.

Ἀλλὰ πάλιν δὲν εἶναι ζηλοτυπία ἡ λατρεία τῆς ἐργασίας φύσεως πρὸς ἢν φέρονται οἱ ἐρώντες. Ἡ ἐρημία εἶναι ἡ μήτηρ καὶ τροφὴ τοῦ ἔρωτος, διότι ἐν αὐτῇ αἰσθανόμεθα μᾶλλον τὴν ἀνάγκην τοῦ ἔρωτος. Καὶ λέγουσι μὲν ὅτι ἡ ἐρημία τρέφει τὸν ἔρωτα ὡς ἡ ἀεργία· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι συκοφαντία. Ἡ μόνωσις ἐγείρει ἐν τῇ ψυχῇ τὴν μυστηριώδη ἐκείνην ὄρμην πρὸς τὸ ἀγνωστον, τοὺς ἀορίστους πόθους, τὰς γλυκεῖας καὶ περιπαθεῖς συγκινήσεις, αἵτινες συγκεντροῦνται καὶ λαμβάνουσι σάρκα εἰς ἐν αἰσθημα βαθὺ καὶ ἀπέραντον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνοίγεται τὸ παραπέτασμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ ὁποῖον διαλύεται εἰς πομπόλυγα. Ἐκτὸς τούτου ὁ ἔρωτος, τὰς περιπαθεστέρας αὐτοῦ διαχύσεις κρύπτει ἀπὸ τοῦ κόσμου· καὶ ὁ Ζεὺς, ἀσπαζόμενος τὴν Ἥραν, περικαλύπτεται διὰ νέφους. Τοῦτο δὲ οὐχὶ διότι αἰσχύνεται τὸ φῶς, ἀπαχεῖ· ἀλλὰ διότι ζηλοτυπεῖ καὶ αὐτὴν τὴν ἄψυχον φύσιν ἣτις δύναται νὰ μεθέξῃ τοῦ συμποσίου ἐκείνου. Φαντάσθητε ἄνθρωπον καθήμενον πλησίον τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ ἐν ὠρχίᾳ νυκτί· ἐδῶ τὰ ὄρη ὑπὸ τὸ μυστήριον τοῦ σκότους, ἐκεῖ τὸ ἄπειρον τῆς θάλασσης, ἐμψυχοῦμενον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ψιθυρίζον διὰ τοῦ θρασυμένου κύματος, καὶ ἄνω ὁ οὐρανὸς οὐτινος ἢ διηνεκῆς σιωπῇ καταπλήσσει. Ἴδου ἐκείνη ἀποθαυμάζουσα μᾶλλον τὸν οὐρανὸν, τὴν θάλασσαν, τὴν νύκτα, καὶ λησμονοῦσα σχεδὸν τὸν ἔρωτα ἕνεκα τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως. Τῶντι προκύπτει πολέμιος μέγας, ἰσχυρὸς, ἀντιζῆλος ἄδηλος ἀλλ' ἀκαταμάχητος, ἀμφισβητῶν εἰς πρὸς ἕνα τοὺς παλμούς τῆς καρδίας καὶ κατακτῶν αὐτούς. Ἡ σελήνη, ὁ οὐρανὸς, τὰ ἄνθη, ἡ φύσις πᾶσα εἶναι ἀντιζῆλος τῶν ἐρώντων, καὶ ἰδοὺ διατὶ ὁ ἔρωτος ἀγαπᾷ τὸ βαθύ σκότος.

Ἡ ζηλοτυπία, μεταμορφωθεῖσα εἰς εὐνοῦχον, φυλάττει τὰ χαρέμια τῶν πλουσίων ὀθωμανῶν· αὕτη ἐνεπνευσεν εἰς τοὺς ἄνδρας τὴν ἰδίαν νὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον τῆς γυναικὸς. Οἱ ἀνόητοι! ἐ-

λασιμόνησαν τούς ὀφθαλμούς ἀκαλύπτους· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκεῖνοι, συγκεντροῦντες ἐν ἐχυτοῖς πᾶν τὸ κάλλος καὶ πᾶσαν τὴν εὐγλωττίαν, λαλοῦσι ζωηρότερον περὶ τοῦ ἔρωτος καὶ διεγείρουν εὐχερέστερον τὴν καρδίαν. Ἡ ζηλοτυπία ἐνέπνευσε βεβαίως εἰς τὸν Ἀδάμ τὴν συμβουλὴν ἣν ἔδωκε πρὸς τὴν Εὐάν, νὰ καλύψῃ τὴν γυμνότητα αὐτῆς μὲ φύλλα συκῆς· ἦτο ὁ μόνος, ἀλλ' ἐφοβήθη τὴν σκιάν αὐτοῦ.

Πλείσται κωμωδίαί ἔχουσι θέμα τὸ πάθος τοῦτο· καὶ ὅμως ἀν παρέχῃ κωμικὴν ἐποψίν, οὐχ ἦττον πολλακίς λήγει εἰς τραγωδίαν. Ὁ Ἰσπανὸς δολοφονεῖ τὸν ἀντιζήλον, καὶ ἡ Ἰσπανίς μετὰ τοῦ ἀντιζήλου καὶ τὸν ἐρωμένον αὐτῆς. Εὐτυχῶς δὲν ἔχουσι πάντες τὴν τόλμην νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ δραστήριον τοῦτο μέτρον, καὶ οἱ πλείστοι, ἴσως οἱ λογικώτεροι, ἀπολαμβάνουσι τὰς στιγμὰς τῆς εὐδαιμονίας, οὐδέποτε πεποιθότες εἰς τὴν πίστιν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, οὐδέποτε ζηλοτυποῦντες, ἀλλὰ ζητοῦντες νέαν φιάλην οἴνου ὅταν κενωθῇ ἡ πρώτη.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

Ἀθανάσης Διάκος. Ἀστραπόγιαννος, ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.

Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ ποιητοῦ τῶν Μνημοσύνων πρὸ πολλοῦ ἀνυπομόνως ἀνέμενε τὸ κοινὸν καὶ περιχαρῶς ὑπεδέχθη ἅμα δημοσιευθέν. Ἀρὰ γὰρ ἰκανοποίησε τὰς προσδοκίας; Ὁ Κ. Βαλαωρίτης γνωρίζει βεβαίως πόσον δυσκόλως ἰκανοποιοῦνται αἱ ἀνθρώπινοι ἐλπίδες. Ἡ φύσις ἡμῶν τέρπεται εἰς πᾶν ὅ,τι νέον· ἀλλὰ τὸ ἀνυπομόνως ἀναμενόμενον δὲν εἶναι πλέον νέον δι' ἡμᾶς. Πολλακίς ἐδημιουργήσαμεν καὶ ἀνεπλάσαμεν αὐτὸ καὶ ἕκαστος ἔχει ἴδιον, οὕτως εἶπειν, ἔργον ἐν τῇ διανοίᾳ, διάφορον κατὰ τὰς ἐρέξεις καὶ τὰς συμπαθείας, καὶ ὅτε ἀναγνώσῃ τὸ δημοσιευόμενον ἔργον πιθανὸν ν' ἀνακράξῃ—δὲν ἐφαντάσθῃ αὐτὸ οὕτως. Ὅτε ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Γαλλίᾳ τὰ ποιήματα τοῦ Α. Χενιέρου,

ἅπας ὁ γαλλικὸς τύπος ἐπέπεσε κατὰ τοῦ ἐκδότου αὐτῶν, ὡς ἀσεβήσαντος πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἀνδρός· καὶ μόλις ἤδη μετὰ τριάκοντα ἔτη ἐπανυφούται ἡ δόξα τοῦ Χενιέρου, εἰς ἣν ἦτο πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἔργων αὐτοῦ περιωπὴν.

Ἡ νομίζετε ὅτι εἶναι εὐχερὲς τὸ θέμα. Ὁ Διάκος ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἡρώων οἵτινες ζῶσιν ἔτι ζωηρῶς ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ παρελθούσα γενεὰ ἠγάπησε καὶ ἡ παρούσα λατρεῖε αὐτόν. Ἐρωτήσατε τὸν πρῶτον Ρουμελιώτην, ἐν ἀπαντήσετε, περὶ τοῦ Διακού· θὰ διηγηθῇ πρὸς ὑμᾶς ἀφελῶς ψεύδη μετ' ἀληθειῶν, μύθους μετὰ ἱστορίας· ἀλλ' ἐν μέσῳ τοῦτου διαλάμπει ἡ εὐγενὴς καὶ δικαία ἐφοσίωσις πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μάρτυρος· καὶ εἰς τοῦ διηγουμένου τὸν ὀφθαλμὸν στίλβει ἐν δάκρῳ, ἔπος ὀλόκληρον ἐπὶ ταῦθ' ἀθανάτου τοῦ Διακού.

Ὅπως δέποτε τὸ νέον ἔργον τοῦ Κ. Βαλαωρίτου ἐὰν δὲν ᾖται ἄριστον εἶναι βεβαίως ἐκλεκτόν. Ὁ Κ. Βαλαωρίτης ἐσπούδασε καλῶς, ὑπὲρ τὸ δέον ἴσως, τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν, γνωρίζει λεπτομερῶς τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ ἀρματωλικοῦ βίου, καὶ πρὸ πάντων ἔχει καρδίαν φιλοπάτριδα, ἣτις ἤθελε βεβαίως ἐκφέρει πολὺ ἀρρενωποτέρας καὶ περιπαθεστέρας φωνὰς, ἐὰν δὲν ἀνεμιγνύετο ἀπὸ τινος ὑπὲρ τὸ δέον εἰς τὸν πολιτικὸν κοινοτρόπον. Νομίζει ἄρα γὰρ ὁ Κ. Βαλαωρίτης ὅτι ἡ πολιτικὴ δύναται νὰ προσθήσῃ τὸ ἐλάχιστον φύλλον εἰς τὸν στέφανον ὅστις περικοσμεῖ τὸ μέτωπον αὐτοῦ;

Εἰς γωνίαν τοῦ δημοσιευθέντος βιβλίου, ὡς ἀδάμας παρηγκωτισμένος, κεῖται ὁ Ἀστραπόγιαννος. Γνωρίζετε τί εἶναι τὸ ἔργον τοῦτο; Δεκάκις ἀνέγνωσα αὐτὸ καὶ δεκάκις συνεκινήθην μέχρι δακρῶν. Οὐδεὶς ἀνέμενε τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ἀριστούργημα, καὶ αὐτὸς ὁ κύριος Βαλαωρίτης, ὡς συνήθως συμβαίνει, πιθανὸν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ βιβλίου προσέθεσε τὴν Ἀστραπόγιαννον· καὶ ὅμως ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ ποίησις εἶναι ἀπαράμιλλος ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ. Ὅστις διέτρεξε τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνῆλθε τὰ ὄρη αὐτῆς καὶ ἤκουσεν ὑπὸ σκιᾶν ἐλάτης, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ μεγαλοπρεποῦς, γραφικοῦ καὶ πλήρους ἀναμνήσεων ὀρίζοντος, τὸν ὁδηγὸν αὐτοῦ διηγουμένον

ἀρματωλικὰς παραδόσεις, θὰ ἤκουσε βεβαίως καὶ τὴν συγκινητικὴν διήγησιν τοῦ Ἀστραπογιάννου πληρωθέντος ἐν τινι συμπλοκῇ καὶ παρακαλοῦντος τὸ πιστὸν αὐτοῦ πρωτοπαλλήκαρον ν' ἀποκόψῃ τὴν κεφαλὴν καὶ ν' ἀπαλλάξῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τῶν ὕβρεων τῶν πολεμίων. Ὁ Λαμπέτης ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν, κατέθεσεν αὐτὴν εἰς τὸ διασάκκιόν του καὶ ἐχάθη φεύγων. Καὶ οὕτω φέρων τὸ πολύτιμον λείψανον ἐδιώκετο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὑπὸ τῶν πολεμίων, διέβη βράχους, καὶ διασφάγας, καὶ φάραγγας, διατυπῶν ἐκάστοτε αἱματηρὸν τὸν τύπον τοῦ ποδός του καὶ ζητῶν ἀπόκεντρον γωνίαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν δασῶν ἵνα ἐνταφιάσῃ τὴν κεφαλὴν. Ὅπου δὲ ἐκάθητο πρὸς ἀναψυχὴν κατέθετεν ἀπέναντι αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, ἐκτένιζεν, ἐπεριποιεῖτο αὐτὴν, ἔκοπτεν εἰς δύο τὸν ἄρτον καὶ παρέδιδεν αὐτῇ τὸ ἔτερον, ἐδρόσιζε τὰ χεῖλη τῆς διὰ ψυχροῦ ὕδατος, παρέθετε τὸ ξίφος καὶ τὸ ὄπλον καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτὴν λέγει,

Ἐὖν' Ἀστραπόγιαννε, γλυκοχαράζει·
Γιατὶ ἰκοιμήθηκες τόσο βαριά;
Ἐὖννα, ὁ Λαμπέτης σου γλυκὰ σὲ κράζει
Νὰ ἰδῆς τὰ φράξα σου, τὰ κρῦα νερά·

Τὰ μάτια σου ἄνοιξε, ψυχοπατέρα,
Νὰ ἰδῆς ποῦ σ' ἔφερα σὲ μιὰ βραδεία.
Μὲς εἰς τὸ λημέρι σου μ' ἤρηνε· ἡ μέρα,
Τῶχω, Ἀστραπόγιαννε, κρυφὴ χαρά·

Θυμασαι; ἀνήλιχο μ' εἶχε πετάξῃ
Ἐν τῷ δρόμῳ ἡ μοῖρά μου, μικρὸ, μικρὸ,
Τὴ μάνα οἱ ἄπιστοι μούχανε σφάζῃ
Ἐν τῷ λόγγῳ ἐκρύφτηκα γυμνὸ, ὄρσανό·

Ἐδῶ ἐπρωτῶρθαμε... Μ' ἀλοῦς πατέρη; ...
Ἐδῶ μ' ἀνάστησες νεκρὸ, φτωχό.
Ἐδῶ μ' ἐπότισες δροσιὰ κι' ἀγέρα
Μ' ἔκαμες ἔλατο, πατέρη ἐδῶ,

Πρῶτος σὺ μῦδειξες τοῦ ἐχθροῦ τὴν ὄψιν
Καὶ σὺ μ' ἐβάρπτισες μὲς εἰς τὴ φωτιά.
Ποῖς νὰ σοῦ τῶλεγε πῶς θὲ σὲ κόψῃ
Τὸ χέρι πῶμαθες νὰ πολεμᾷ;

Ἐὖν' Ἀστραπόγιαννε, καὶ κούταξέ με·
Φάγε μ' ἐμένανε λίγο ψωμί.
Φόρεσε τάρματα, χαιρέτησέ με
Ἐὖννα, ζωντάνεψε κ' ἤρθ' ἡ αὐγή·

Ἐσὺ ἐπρωτόδινος ψηλά εἰς τὸ βράχο
Τὸ καλημέρισμα εἰς τὸν ἀητό,
Σὺ πρῶτος ἐδείχνες εἰς ἐμέ, εἰς τὸ Ζάχο
Τὸ γλυκοχάραγμα εἰς τὸν οὐρανό·

Τότ' ἐξεφύτρωνες σὰν κυπαρίσσι
Ἐν τὰ καταράχια μας τρομαχτικό,
Τὸν ἴσκιό σου ἔστελνες νὰ φοβερίσῃ
Κάτου τὰ Σάλονα... καὶ τῶρα ἰδῶ·

Ὁ Ζάχος ἔπεσε... κῆταν γραμμένο
Ἐγὼ, Ἀστραπόγιαννε, πάλ' ὄρσανό
Τὸ γλυκοχάραξο γιὰ σὲ νὰ γένω
Γιὰ σὲ, πατέρη μου, γῆ νὰ ζητῶ·

Μετὰ πολλὰς ἡμέρας ἐρῆθασαν εἰς τὸ σῶνθηθες λιμέρι τοῦ Ἀστραπογιάννου, ὁ δὲ Λαμπέτης κεκοπιακῶς κατέπεσε καὶ ἐκοιμήθη.

Ἰδοὺ τότε βλέπει τὸν Ἀστραπόγιαννον ὀρθούμενον καὶ λέγοντα πρὸς αὐτόν,

Παιδί μου, ἐγέρασε τὸ λείψανό μου
Τίσα μερῶν χετὰς χωρὶς τερῆ
Ὁ Χάρος ἔφαγε τὸ πρόσωπό μου
Δός μου, Λαμπέτη μου, μιὰ φούχτα γῆ·

Κάτου εἰς τὰ Σάλονα, ξεψυχησμένος
Ὁ ἐχθρὸς ἐφώλιασε μακρὰ ἀπ' ἐδῶ,
Ἐὖννα, Λαμπέτη μου, κι' ἀποσταμένος
Θέλω εἰς τὸ μνημά μου νὰ πάω κ' ἐγὼ·

Βλέπει; μυρίστηκαν τὸ σκοτομὸ μου
Ὀρνεῖα ἀνυπόμονα, μαύρα πουλιά,
Πρὶν μὲ ξεσχίσουνε εἰς τὸ σάβανό μου
Παιδί μου, κρύψε με εἰς τὴ γῆ βαθεία·

Τώρα ποῦ ἐκόρνιασαν κι' ἐλόγυρά μου
Σκοτάδι τρίδιπλο μὲ πλημμυρεῖ
Πάρ' τὸ διασάκι σου, πὰρ τὰ ρυματά μου
Ἐὖννα νὰ φύγωμε πρὶν ἐρῶ ἡ αὐγή·

Θέλω τὸ χάραγμα, πῶδ' ἔγινε πρῶτο
Καὶ μοῦ καμάρωνε τὴ λεβεντιά,
Τάγερὶ πῶτρεξε, χνῶτο μὲ χνῶτο,
Καὶ μοῦ ζωντάνεψε τὰ σωθικά·

Ἡ ἀρίαῖς, τὰ πεῦκά μου, τὰ κρῦα νερά μου,
Θέλω, Λαμπέτη μου, νὰ μὴ μὲ ἰδοῦν,
Νὰ μὴ γνωρίσουνε τὴν ἀσχημιὰ μου...
Ἐλα νὰ φύγωμε, μὴν πικραθῶν·

Τώρα ποῦ μ' ἔφερες ὡς τὰ Παλάτια,
Σκάψε τὸ λάκκο μου εἰς αὐτὴν τὴ γῆ.
Ἐδῶ δὲ φτάνουνε τοῦ ἐχθροῦ τὰ μάτια
Δὲν ἀναίθαινονε παρὰ ἀητοῖ·

Λαμπέτη, χῶσέ με μὲ τάρματα μου
Ὀλόρθα, στήσέ τα, δεξιὰ ἑρβιά.
Νάσαι εἰς τὸ μνημά μου κεροδοσά μου,
Πρωτοπαλλήκαρε εἰς τὴν ἐρημιὰ·

Κι' ἔταν, Λαμπέτη μου, μὲ χωματίσῃς
Ἐβγα εἰς τὸ Τρίκορφο γοργά, γοργά,
Να πῆς πῶς σ' ἔστειλα νὰ πολεμήσῃς
Μὲς χαιρετίσματα εἰς τὴν κλεφτουριά·

Ἐχτὲς ἐπιάστηκε κ' ἐκεῖ τουφέκι
Ἐγὼ ἀποσούστηκα κι' ἀστροπελέκι
Λαμπέτη, μῶμεινες ἐσὺ στερνό·

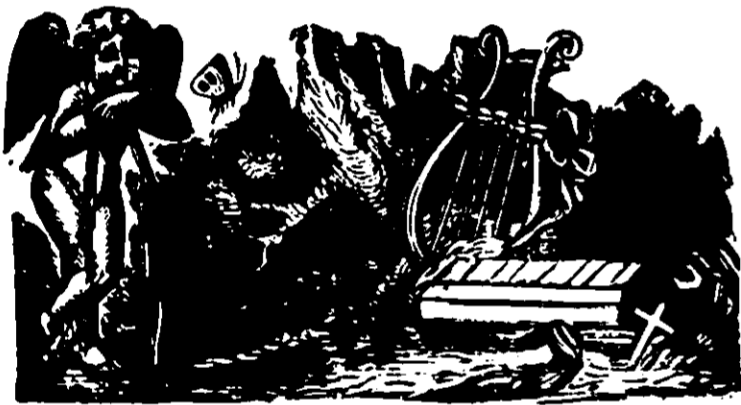
Μὴ μοῦ πικραίνεσαι, κ' εἶναι γραμμένο
Μ' ἐμένα γρήγορα νάνταμωθῆς,
Τρέχε πολεμήσε καὶ σὲ προσμένω
Ἐν τῷ μνημά μου ἀλυωτὸς ἔσο νὰρθῆς·

Ὁ Λαμπέτης ἐξετέλεσε καὶ τὴν πρ-

ραγγελίαν ταύτην τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀστραπογιάννου. Μετὰ ἡμέρας δὲ πολεμήσας καὶ πληγωθεὶς ἐσύρθη ἀγωνίων καὶ ψυχόραγων μέχρι τοῦ μνήματος τοῦ ψυχοπατρὸς αὐτοῦ καὶ κατέπεσε νεκρὸς.

Τὸ βράδυ ἀνέλπιστα πιάνει τὸ χιόνι
Κι' ὁ τάφος κρύβεται βαθεῖα, βαθεῖα.
Λὲς κ' ἐσαβάνωσαν ἓς ἓνα σεντόνι
Τὰ δὺς τὰ λείψανα σφιχτά, σφιχτά.

Ἴδου ὁ Ἀστραπόγιαννος. Οὐδαμοῦ ἀλλοῦ, ἐκτός εἰς τινα δημοτικὰ ἄσματα ἀπεικονίσθη ζωηρότερον, ἢ γαληνιαία ἀνδρεία μετὰ τῆς τρυφερωτάτης ἀγάπης καὶ τὰ τοσοῦτον ὑψηλά καὶ περιπαθῆ αἰσθήματα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ἐν μέσῳ τῆς δουλείας ἦσαν ἐλεύθεροι ὡς ὁ ἀὴρ ὃν ἀνέπνεον καὶ τὰ νέφη ἅτινα διήρχοντο ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτῶν. Δ. Π.

ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ.

Ἄγιέ μου Παντολέμονα, χαμόγελο τοῦ κόσμου,
Ἐλεημοσύνη τοῦ φτωχοῦ, καρδιά τοῦ πονεμένου,
Π' ἀπ' τὴν εἰκόνα σου γλυκὰ χαμογελάς ἐμπρὸς μου,
Δὸς τὴν ὑγεία μου, δὸς τὴν κ' ἐμένα τοῦ καυμένου!
Ἄγιέ μου Παντολέμονα μὲ τ' ἀργυρὸ στεφάνι,
Εἶναι κακὸ, πολὺ κακὸ, κανένας ν' ἀποθάνῃ...

ὦ! πόσῃ ἔχεις εὐμορφίαν, πῶς λάμπεις σὰν ἀστέρι,
Πῶς σοῦ τερνιάζει τὸ βαρὺ μαρτυρικὸ στεφάνι.
Μὲ τ' ἀγάπη εὐλογεῖ τὸ σπλαγγικὸ σου χέρι,
Τὸ χέρι ποῦ μοσχοβολᾷ ἀπ' τὰ καλὰ ποῦ κάνει...
Ἄγιέ μου Παντολέμονα, τοῦ δύστυχου βοτάνι,
Μέσα στὴ νεότητὸς του κανεὶς δὲν θέλει ν' ἀποθάνῃ!

ὦ, νᾶξερὲς πῶς ἡ καρδιά αὐτῆ ἡ πικραμένη,
Ἀναγαλιάζει, χαίρει μετὰ πλάγχθος σὺν τῆς νεότητος.
ὦ, νᾶξερὲς ἡ ἡμέρη ματιά σου πῶς μ' εὐφραίνει!
Σὰν φίλος μετ' ἡμιεργαζῆς, σὺν μάνα μὲ χαϊδύεις!
Ἄγιέ μου Παντολέμονα, ἡ χάρις σου ἄς μὲ γιάνῃ,
Κι' ἄς μὴν πεθαίνῃ ἄνθρωπος, κανεὶς ἄς μὴν πεθάνῃ.

Μοσχομυρίζει τ' ἄγιο μικρὸ σου βήμο κλησὶ,
Κι' ἀστάρτουν τὰ δὺς μάτια σου καὶ λάμπουν τὰ
κεριὰ σου.

Χαρὰ σ' ἐκείνον ποῦ μπερῆ στὸ πλάγι σου νὰ ζήσῃ,
Ν' ἀνάψῃ τὰ κανδήλια σου, νὰ ξενοχῆ κοντὰ σου,
Εἰς τὴ γιορτὴ σου λούλουδα νὰ φέρῃ καὶ λιθάνι,
Κ' ἐμπρὸς στὴν ἀγιασμένη σου εἰκόνα ν' ἀποθάνῃ.
ΔΧΙΛΛΕΓΕΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

(Ἐν τῷ ἐξωκλήσιῳ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος.
Ἀπρίλιος 1867).

ΜΥΡΣΙΝΗ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.

I.

Ἀγνότρεμαν τοῦ Οὐρανοῦ τὰ λαμπρὰ στολίδια,
Κ' εἰς ἀεράκι σιγαλὸ γέροντα φύλλα κι' ἄνθη
Ἐχαιρετοῦσαν τὴν αὐγὴ ποῦ ἐπρόβαινε σὰ Νύμφη.
Αὐτὸ τ' ἀέρι τ' αὐγὴνὸ συγνὰ ἐγλυκοφίλιε
Νέον, καμάρι τοῦ βουνοῦ ποῦγε γιὰ συντροφιά του
Τοὺς κάμπους, καὶ τὴ μοναξιά, καὶ τ' αὐλακιοῦ
τὸ φλοῖσθο.

Κάποτ' αὐτὸς ἀσῆκωνε ἓς τὸν Οὐρανὸν τὰ μάτια
Ὡς νὰ ζητοῦσε ἀπ' αὐτὸν ἄν κάτι νὰ τοῦ δώσῃ.
Πότε ἐβαριστέναζε εἰς μαῦρο κυπαρίσσι
Καὶ πότε γάλοιο γαρῶπὸ τοῦ στολίξε τὰ χεῖλη.
Τ' ἄνθη γι' αὐτὸν ἦσαν χοροὶ, καὶ μουσικὴ ἢ πλάσις,
Κ' αὐτὰ ἐπαιγνιδίζανε ἔλο ζωὴ καὶ χάρη
Μὲ ἄλλον κόσμον ἀπλαστον μὲ πόθους στολισμένον.
Εἰς τὸ βουνὸ γεννήθηκε καὶ λίγοι τὸν γνωρίζαν,
Καὶ ἤθελε ἀργότερα ὁ κόσμος τὸν ἀκούσει,
Ἄν δὲν ἐπραμόνευε ὁ θάνατος τὴ νεότη.

II.

—Τί ἔγινε ὁ εὐμορφὸς καὶ μυρουδάτος κρῖνος;
—Ἢ ἀνοιξὶ ἐπέρασε κι' ὁ κρῖνος ἐμαράθη
Καὶ ἔμειναν τὰ φύλλα του ξερά κάτου ἓς τὴ ρίζα,
Ὡσὰν ἐνθύμησι πικρὴ τῆς χλωροσπιδῆς ποῦ εἶχε!
—Ποῦναι τὰ ρόδα πῶκοβε, καὶ τὰ διδα μ' ἀγάπη,
Ἢ βοσκοπούλα ἢ λιγερὴ, ἐνὸς βοσκοῦ λεβέντη,
Ὡς εὐσομῆ ἐνθύμησι τ' ἀθώου ἔρωτός των;

—Τὸ καλοκαίρι ἀπέρασε κ' ἐξέρανε τὰ ρόδα!
—Ποῦναι ἐκεῖ τὸ ἥσυχο τῆς ἐρημιᾶς βῦακι,
Ποῦ μέσα εἰς τὴ χλωροσπιδῆ ἐφλοῖφιζε μὲ χάρη,
Ἐὰν καρδιόχτυπι ἐρωτικὸ ἓς τὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας;
—Ὁ ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ ἐξέρανε κ' ἐκείνο!
—Καὶ ποῦν' ὁ Νῆος ποῦ ἔψαλλε μὲ εὐκόλα τραγούδια,
Σιμὰ ἓς τὸ φλοῖσθο τ' αὐλακιοῦ τὰ ρόδα καὶ τὰ κρῖνα,
Κ' ἓνα ἀθῶο ἔρωτα βοσκοῦ καὶ βοσκοπούλας;
—Φεύγ' ἢ ζωὴ ὀγλήγορα, πετούμενη ἢ νεότη
Ἐὰν ἓς τὸν γαλάζιο Οὐρανὸ ἀστροχυμμένη λάμπει!
Ὁ θάνατος τοῦ ἐκλείσει τ' ἀθονιστὸ στόμα
Καὶ τὸν σκεπάζει ἐρημιᾶς χορταρισμένο γῶμα!

III.

Εἰς τὴν ποδιά ἐνὸς βουνοῦ βόσκουνε δὺς κοπάδια
Καὶ τὰ κουδούνια ἀργοκτυποῦν ὡσὰν νὰ συντροφιστοῦν
Μετὰ βοσκοπούλας τοὺς κλαυθμούς κ' ἐνὸς βοσκοῦ
τοὺς θρήνους,
Ποῦ ἀπαντῶνται λυπηροὶ ἓς τοῦ ποιητῆ τὸν τάφο!
Κλᾶψτε καὶ σεῖς πουλάκια μου, καὶ λούλουδα τοῦ
κάμπου,
Γαλανομμάτια τοῦ χωριοῦ, καὶ βρύσαις τῆς ἐρήμου!
Καὶ σὺ ζωὴ τῆς φύσεως γλυκοφυσίστρα αὔρα,

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ

ΤΟΥ

ΚΑΡΡΟΥ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 64).

Μέσα ἓς τὰ ρόδα στέναζε, μέσα ἓς τὰ ρόδα κλαίγε!
Μὲ θλιβερὸ μουρμουρισμὸ καὶ σὺ ἀλλὰ κὶ τρέχε!
Τώρα ἡ ὠμορφάδες σὰς ἐρημιᾶς καὶ μοναξίας
Δὲν θὲ νὰ καθρεφτίζωνται ἓς τοῦ ποιητῆ τὸ πείρη!
Π. Σ.

ΒΑΚΧΙΚΟΝ.

Φιλτάτη, φέρε πίνωμεν·
Δὸς νὰ βορῆσω οἶνον,
Τὸ βάρος τῶν ἐδδύων
Νὰ βίψω τῶν ἐμῶν.

Ἠφαίστου κλίβανος θερμὸς
Ἢ κεφαλή μου εἶναι·
Κέρνα, φιλτάτη, χύνε
Γλυκύτερον χυμὸν.

ὦ! φέρε οἶνον, καίσιμα!
Τὰ χεῖλη μου νὰ βρέξω,
Ἐλεύθερος νὰ τρέξω,
Ν' ἀρῶ εἰς οὐρανόν.

Φέρε καὶ πάλιν, κέρασον·
Δὸς οἶνον νὰ βορῆσω,
Τὰ σύννεφα νὰ σχίσω
Διθέριον πτηνόν.

— Εὐγε — ἰὼ! εἰοῖ! εὐάν!
Δὸς νὰ στραγγίσω κι' ἄλλην
Ὀλόκληρον φιάλην,
Δὸς ἔλιν ὀρμαζόν!

Χαίρε, φιάλη μου χρυσῆ!
Γλυκὸ μου οἶνε, χαίρε,
Παρῆλθον αἱ ἡμέραι
Τῶν ψυχικῶν παθῶν.

Στρέψε, φιλτάτη, καὶ ἰδὲ
Νῦν πόσον εἶμαι λάλος,
Φιλιθὸς ὡς παπαγάλλος,
— Ἄ! ὄχι... — ψιττακὸς.

Νῦν κράζω τρά, λά, ρά, λά, ρά!
Νῦν εἶμαι τρισευδαίμων,
Νῦν ἄρχετο ὁ δαίμων
Ὁ καταθλιπτικὸς.

Ὁἴμοι! τί εἶπες! ψιττακὸς;
Τώρα πῶς ψιττακίζεις,
Καὶ ἀνεμον τρακίζεις,
Θά' πούν οἱ ποιητὰί.

Ἄφες, φιλτάτη, ἄς εἰποῦν·
Νῦν εἶμαι μεθυσμένος,
Εἰς οἶνον βουτηγμένος.
Ἄς πούν οἱ ἀθλήτὰί.

Π. Δ. Ζ.

— Ἀλλοῦ; ἀνέκραξεν ὁ Ματθαῖος Ἀσθων. Τότε εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος. Ἄς μὲ συγχωρήσῃ ὁ Θεός! Εἴμεθα ἀμαρτωλὰ πλάσματα ὁ Θεὸς ἄς μὲ συγχωρήσῃ! Παραλογίζομαι τόσον, προσέθηκε ῥίπτων πονηρὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του, ὅσον εἰάν ἤθελα νὰ μάθω τὴν Ἑλληνικὴν ἀπὸ τὸν ἐφημέριον.

Ἐπειδὴ ὁ τίμιος ἀγρονόμος οὐδέποτε ἤνιττετο τὰς παρὰ τῷ δόκτορι Ὄρμ σπουδὰς τοῦ ἀνεψιοῦ του εἰμὴ ὅταν ἦτο εὐθυμὸς, ὁ ἦρωας μας ἠσθάνθη ἀφαιρούμενον τὸ ἐπὶ τῆς καρδίας του βάρος. Ἐνόησεν ὅτι ἡ εἰρήνευσις ἐγένετο, καὶ τοσοῦτον πολὺ ἐπεθύμει νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν ἀνησυχίαν τὴν ὁποῖαν ἐπροξένησεν, ὥστε ἠρνίθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ φρούριον μετὰ τοῦ φίλου του Βάλτερ, μὲ ὅσῃν καὶ ἂν εἶχε πρὸς τοῦτο ἐπιθυμίαν.

— Βλέπεις, Ματθαῖε, ἐψιθύρισε ἡ κυρία μειδιῶσα ὅταν ὁ νέος εὐγενὴς τοὺς ἀπεχαιρέτησε διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ μόνος, βλέπεις ὅτι ὁ Ἑβραῖος μᾶς ἀγαπᾷ περισσότερον. Πάντοτε τὸ εἶπα ὅτι εἶχε τὴν καρδίαν εἰς τὴν θέσιν της.

— Ποτὲ δὲν ἀμφίβηλα, ἀπήντησεν ὁ σύζυγός της, μολονότι ἔμαθε τὰ ἑλληνικά!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

Τὴν ἐπομένην, ὁ Ματθαῖος Ἀσθων καὶ ἡ σύζυγός του ἐδέχθησαν τὴν ἐπίσκεψιν τῆς ἀνεψιᾶς τοῦ κυρίου των, ἦτις, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἐξαδέλφου της καὶ τοῦ Ἑβραίου, ἐφθασεν εἰς τὴν ἑπαυλιν ἐντὸς ἀμάξης ἀνοικτῆς τὴν ὁποῖαν ὁ σὶρ Οὐέλ-λιαμ εἶχε παραγγείλει νὰ φέρωσιν ἀπὸ τὸ Λονδίνον δι' αὐτήν. Ὁ γέρον τὴν ὑπεδέχθη μετὰ τῆς συνήθους ἀπαραξίας του,

και η επισκεψις εκείνη δεν εκολάκευσε την ματαιοφροσύνην του, ουτε τον εξέπληξε. Την υπεδέχθη από καρδίας, τόσοσιν ενεκα αὐτῆς ὅσον και ενεκα σιδασμοῦ πρὸς την οίκογένειάν της, τῆς ὁποίας οἱ πρόγονοι ἦσαν ιδιοκτῆται πρὸ πολλῶν γενεῶν. Τὸ ὄνομα Ἄσθων ἦτο τφόντι τὸ μᾶλλον ἀρχαίον ἐγγεγραμμένον ἐν τοῖς οἰκιακοῖς βιβλίοις τοῦ πλουσίου βαρώνου.

Τὸ αὐτὸ δὲν ἐπραξε και η σύζυγός του, μᾶλλον ἐπιδεικτικῆ. Ἄλλα, μολονότι καταμαγευθεῖσα ἀπὸ την ἐπίσκεψιν τῆς νέας κληρονόμου, ἐλυπήθη ὅμως διατὶ νὰ μὴ την προειδοποιήσωσι περὶ τούτου, ὅπως δυνηθῆ ν' ἀνάψῃ πῦρ εἰς την αἴθουσαν, νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ ἀργυροῦν δοχεῖον, ἀντὶ τοῦ φρικώδους ἐκείνου μέλανος τὸ ὁποῖον ὁ σύζυγός της ἐπέμενε νὰ κρατῆ, και νὰ ἀντικαταστήσῃ την ἀπλὴν οἰκιακὴν ἐσθῆτά της διὰ τῆς διανθοῦς μεταξωτῆς ἐσθῆτος την ὁποῖαν ἐφόρει μόνον κατὰ τὰς ἐπισήμους περιστάσεις.

Ἄλλ' οἱ ἀπλοὶ τρόποι τῆς Ἑλλεν καθυσάχασαν ἀμέσως την θεῖαν τοῦ ἐραστοῦ της, και πρὶν ἢ νὰ ἀναχωρήσῃ, αὐτὴ συνέλαβεν ἄλλας σκέψεις παρὰ τὸ ἀργυροῦν δοχεῖον και την μεταξωτὴν ἐσθῆτα.

— Προσφιλῆς μοι θεῖα, εἶπεν ὁ ἀνεψιός της, ἡ Ἑλλεν . . . θέλω νὰ εἶπω ἢ μὲς Δεδέρ, ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸ τυροκομεῖόν σας.

— Ὄνομάζετε με Ἑλλεν, ἔρριξε, ἀπήντησεν ἡ νεαρά δεσποινὶς μετὰ μειδιάματος ἐγειρομένη διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ την καλὴν κυρίαν, τὴν ὁποῖαν ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ ἐκολάκευε πολὺ. Ἡξεύρετε ὅτι δὲν θέλω νὰ με καλοῦσιν ἄλλως οὔτε ὁ θεὸς μου, οὔτε ὑμεῖς, οὔτε ὁ Βάλτερ.

Οἱ γέροντες σύζυγοι ἀντήλλαξαν βλέμμα. Τὸ μέτωπον τοῦ ἀγρονόμου συνεσκιᾶσθη διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς ὑπῆρχε τοιαύτη οἰκειότης μεταξύ τοῦ ἀνεψιοῦ του και τῆς ἀνεψιάς τοῦ σὶρ Οὐίλλιαμ Μομβράϋ. Ἐξ ἐναντίας, τὸ πρόσωπον τῆς συζύγου του ἦτο φαιδρὸν και ἐμειδία. Εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ὁ ἔρρις της, ὅπως ἠρέσκετο νὰ τὸν ὀνομάζῃ, ἦτο ἀξίος τοῦ ἔρωτος ὅλων τῶν γυναικῶν.

Ἡ Ἑλλεν ἐπεσκέφθη οὐ μόνον τὸ τυροκομεῖον ἀλλὰ και τὸν ὀρνιθῶνα. Ἐγυῖθη μάλιστα τὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ κατασκευαζόμε-

νον οἶνον και τὸν ἐπῆνεσεν. Οὐδέποτε ἡ κυρία Ἄσθων ὑπῆρξε τοσοῦτον εὐχαριστημένη.

— Πρέπει νὰ ἔλθετε νὰ με ἴδῃτε εἰς τὸ φρούριον, εἶπεν ἡ Ἑλλεν σφίγγουσα τὴν χεῖρα τοῦ ἀγρονόμου και τῆς γυναικός του, οἵτινες τὴν εἶχον ἀκολουθήσει εἰς τὸν μικρὸν κῆπον τὸν πρὸ τῆς οἰκίας, και ἐνθα ἡ ἄμαξα περιέμενεν. Ὁ θεὸς μου θὰ ὑπερευχαριστηθῆ νὰ σᾶς ἴδῃ, εἶμαι βεβαία.

Ὁ Ματθαῖος Ἄσθων περιωρίσθη νὰ προσκλήνῃ ἡ σύζυγός του ἐψιθύρισε λέξεις τινὰς πνιγείσας ὑπὸ τοῦ κρότου τῶν τροχῶν.

Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς οἱ δύο σύζυγοι ἐμειναν εἰς τὴν θύραν, βλέποντες τὴν λαμπρὰν ἄμαξαν ἣτις ἀνεχώρει ταχέως. Ὁ ἀγρονόμος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν σκηνὴν ταύτην, τοὺς οἰκιακοὺς τρόπους, και μάλιστα περιπαθεῖς τῆς εὐγενοῦς δεσποινίδος. Ἡ γυνὴ του, μετὰ τὸ ἐνισκτον τοῦ φύλου της, ἐνόησε πρώτη.

— Ματθαῖε! ἀνέκραξεν, ἐὰν ἐγίνετο!

— Τί ἐὰν ἐγίνετο; ἠρώτησεν ὁ σύζυγός της, σχεδὸν φοβούμενος μήπως ἡ ἀπόκρισις του ἐπιβεβαιώσῃ τὰς ὑποψίας αἵτινες ἤρχιζον νὰ γεννῶνται εἰς τὸ πνεῦμά του.

— Ἡξεύρεις καλῶς τί θέλω νὰ εἶπω.

— Ἀληθῶς;

— Μήπως τὸ χωρίον ὄλον δὲν ὀμιλεῖ περὶ τῆς εὐνοίας τὴν ὁποῖαν δεικνύει ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ εἰς τὸν ἔρρικον; Δὲν ἐξέρχεται καθημέραν εἰς τὸν περίπατον μετὰ τὴν ἀνεψιάν του; Δὲν τὸν ὠνόμασεν ἔρρικον, και δὲν τὴν ὠνόμασεν Ἑλλεν; Δὲν ἤστραπτον οἱ ὀφθαλμοὶ του ὅταν τῷ ὀμιλεῖ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῆς νέας δὲν ἐχαμήλουν μετριοφρόνως;

— Γυναῖκα, εἶπεν ὁ γέρον σείων τὴν κεφαλὴν, με κάμνεις νὰ ἐντρέπομαι διὰ σέ! Ἐὰν ὑπέθετα ὅτι ὁ ἔρρικος θὰ ἐγίνετο τόσοσιν ἀνόητος, θὰ . . . ἀλλ' ὄχι, ὄχι. Ἡ φαντασία τῶν γυναικῶν βλέπει πανταχοῦ ἔρωτα και ἄλλας παρομοίας τρέλλας.

— Τρέλλας! δὲν βλέπω τί τρέλλα εἶναι νὰ ἀγαπᾷ τις τὸν ἔρρικόν μας; εἶναι ὠραῖος ὅσον και καλός.

— Ἄλλὰ τὸ βλέπω ἐγώ. Μετὰ τῆς μὲς Δεδέρ, τὰ πάντα θὰ τελειώσωσι κακῶς. Τί θὰ εἰπῇ ὁ θεὸς της; Ἐὰν ὑπέθετα πραγματικῶς τοιοῦτόν τι, θὰ ἔτρεχα ἀμέσως εἰς τὸν σὶρ Οὐίλλιαμ, και θὰ τῷ

ἔλεγα τὸν τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον σκέπτομαι.

— Ἄλλὰ τότε θὰ κατέστρεφες τὴν τύχην τοῦ νέου.

— Ὅχι προσεπάθουν νὰ τὸν φυλάξω εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς.

— Ὅχι τῷ ἔσχιζες τὴν καρδίαν, θὰ τὸν ἠνάγκαζες νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὰς Ἰνδίας!

— Ὅχι ἦτο προτιμότερον τοῦτο παρὰ... Ἄλλὰ σὺ εἶσαι γραχὴν τρελλῆ, και ἐγὼ εἶμαι ἐπίσης τρελλός νὰ ἀκούω τοὺς μύθους σου. Ὅλα αὐτὰ εἶναι παιγνίδια, εἶμαι βέβαιος. . . . μολονότι ἴσως θὰ ἦτο φρόνιμον θὰ θέσωμεν τέρμα.

Ὁ τίμιος ἀγρονόμος ταῦτα λέγων ἔλαβε τὸν λίσγον του ἐπ' ὤμων και ἐβᾶδισε πρὸς τοὺς ἀγρούς, ὅπου ἐργασίαι τινὲς ἀπῆτουν τὴν παρουσίαν του. Ἡ σύζυγός του ἐμεινε βλέπουσα αὐτὸν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, μέχρι οὗ ἐγένετο ἄφαντος ὀπισθεν τῶν ἀκροτομημένων ἰτεῶν αἵτινες περιεχέλουσαν τὴν ὁδὸν τῆς ἐπαύλεως.

— Δὲν συρίζεις, εἶπε; Ὅχι ἔγωγε ἰδέαν τινὰ εἰς τὸ πνεῦμά του και καθόλου δὲν θὰ ἐκπλαγῶ ἐὰν καταστρέψῃ και πάλιν τὴν τύχην τοῦ δυστυχοῦς νέου. Διατὶ νὰ μὴ σιωπήσω! διότι, ὅταν ὁ Ματθαῖος νομίζει ὅτι ἔχει δίκαιον, εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν μεταπείσῃ τις; εἶναι ἰσχυρογνώμων ὡς ὁ ἔρρις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ἠρώδους μας, συνοδευομένου ὑπὸ τῆς Ἑλλεν και τοῦ Βάλτερ, ἔφερε τοσαύτην ἀνησυχίαν εἰς τὸν Ματθαῖον Ἄσθωνα και ἠρέθισε τὰς φιλοδόξους ἐλπίδας τῆς καλῆς του κυρίας ὑπὲρ τοῦ θετοῦ υἱοῦ της, ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ Μομβράϋ παρεκάλεσε τὸν ἔρρικον νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν βιβλιοθήκην του. Ὁ βαρῶνος εἶχε λάβει εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν παρὰ τοῦ ἀρχαίου φίλου του ὑπουργοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε ζητήσει, διὰ τὸν προστατευόμενόν του, θέσιν προσκεκολλημένου πρεσβεῖας παρὰ τινι τῶν αὐλῶν τῆς Ἰταλίας.

Διὰ πολλοὺς λόγους ἐπεθύμει νὰ τὸν ἴδῃ ἀναχωροῦντα ἀμέσως ἐκ τῆς Ἀγγλίας διότι πᾶν ὅ,τι εἶχε μάθει περὶ τοῦ χαρκ-

κῆρος τοῦ Μίραν Ἄρτζ τὸν ἐβεβαίουν ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν δύο νέων ἐρις δὲν θὰ περιωρίζετο εἰς τὴν μονομαχίαν ταύτην. Ὁ ἔρρικος εἶχε προσβάλει διὰ κτυπήματος τρομεροῦ τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Ἰνδοῦ· εἶχεν ἐρεθίσει εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τὴν ζήλοτυπίαν του και τὴ μίσος του· τὸν ἐταπεινώσεν ἐνώπιον ἐκείνης τὴν ὁποῖαν ἠγάπα· τὸν ἐξέθηκεν εἰς ἀνηλεῆ γελοιοτητα, ἢ, ὅπερ δεινότερον, εἰς τὰ μυστικὰ σκώμματα τῶν φίλων του.

Ἀδύνατον ὁ Μίραν νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Ὁ ἐρημίτης ἐπεθύμει προσέτι τὴν ἀναχώρησιν ταύτην ἐνεκα τῆς Ἑλλεν· ὄχι διότι οἱ σκοποὶ του μετεβλήθησαν ἔστω και κατ' ἐλάχιστον ὡς πρὸς τοὺς ἐραστάς· ἐξ ἐναντίας, τὰ ὑψηλὰ προτερήματα τὰ ὁποῖα ὁ ἔρρικος ἀνέπτυσσε καθ' ἡμέραν ἐν τῇ διαγωγῇ του κατέστησαν ἀκλονήτους τοὺς σκοπούς του· ἀλλ' αἱ ὀδύνηαι τὰς ὁποίας ὑπέστη ἡ ἀνεψία του κατ' αὐτὴν τὴν μονομαχίαν τῷ ἀπεδείκνυον ὅτι ὁ ἔρρις τῆς ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν βαθέως ἐρριζομένων παθῶν, τὰ ὁποῖα τοσοῦτον ἰσχυρῶς περιπτύσσονται τὴν καρδίαν ὥστε δὲν ἀποτελοῦσι πλέον εἰμὴ ἐν και τὸ αὐτὸ μετὰ τῆς ζωῆς. Οὐχ ἦττον δὲ ἠλπίζεν ὅτι ἡ ἐνδελεχῆς ἐνεργητικότης τοῦ εὐνοουμένου του θὰ ἐπετύγγανε τέλος τὴν ἀνακάλυψιν ἔργους τινός τοῦ ἀπολεσθέντος πρὸ πολλοῦ υἱοῦ του.

Ἄμα ἐκάθησαν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ὁ ἀτυχῆς δεσπότης τοῦ Καρρόου εἶχε διέλθει τοσαύτας πικρὰς ὥρας, ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ ἔσυρεν ἐξ ἐνός φακέλλου ἐπιστολῶν τὴν τοῦ φίλου του λόρδου Μελβίλ, και ἔτεινεν αὐτὴν πρὸς τὸν νέον. Ἐνῶ δὲ οὗτος τὴν ἀνεγίνωσκεν, ἠρέυνα τὸ πρόσωπόν του μετ' ἀλλοκότου ἐκφράσεως ἐνδιαφέροντος, οὐχὶ διότι ἀμφίβαλλε περὶ τῆς καλῆς του θελήσεως οὔτε περὶ τῆς ἀφοσιώσεώς του εἰς τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβεν· ἀλλ' ἐνόητε ἐφαντάζετο ὅτι ἐπανεύρισκεν οἰκιακόν τι εἰς τοὺς χαρακτῆράς του. ἦτο δὲ τοῦτο μίαν ἐκ τῶν ἀορίστων ἀναμνήσεων τὰς ὁποίας ἡ μνήμη ἐπικαλεῖται κατὰ τὰς ὥρας τῆς βεμβάζουσῆς μονώσεώς μας, δυσχερῶν νὰ προσηλωθῶσιν ὅσον ἡ ἡλιακὴ ἀκτίς, Ὀλιβερῶν ὅσον ἡ σκιά τοῦ τάφου ὅπου εἶναι τελοχμῆναι αἱ ἐλπίδες τῆς ζωῆς.

— Βλέπετε, ἔρριξε, εἶπεν ὁ βαρῶνος, ὅτι

δεν ἐλπισθήσασθε οὔτε τὰ συμφέροντά σας οὔτε τὴν ὑπόσχεσίν μου. Εἶναι καλὸν νὰ ἀποσείσετε τοὺς ὀνειρούς τῆς νεότητος καὶ νὰ ἐνασχοληθῆτε εἰς τὰς πραγματικότητας τῆς ζωῆς. Ὅστις ἔχει στάδιον νὰ διατρέξῃ πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐνωρίς διὰ νὰ φθάσῃ εὐτυχῶς εἰς τὸ τέλος, διότι εἶναι σπάνιον νὰ μειδιάσῃ ἡ τύχη εἰς τὸν ὀνειροπολοῦντα καὶ τὸν ἀπρακτοῦντα! . . . Ἡ θέσις τὴν ὁποίαν ἐπέτυχα δι' ὑμᾶς εἰς τὴν πρεσβείαν τῆς Νεαπόλεως δὲν ἔχει προτόδους, διότι ποτὲ δὲν θὰ ἐζήτουν, ἔστω καὶ ἀπὸ τὸν παλαιότερον φίλον μου, χάριν συνοδευομένην με κέρδη. Ἀλλὰ θὰ σᾶς δώσῃ τὴν ὠφέλειαν κατατάξεως διπλωματικῆς, καὶ θὰ σᾶς προστατεύῃ εἰς τὰ ταξιδιά σας, ἐπιτρέπουσα ὑμῖν νὰ ἐξακολουθήσητε τὰς ἀναζητήσεις σας πρὸς εὔρεσιν τοῦ υἱοῦ μου.

— Καὶ θὰ τὸν ἐπανεύρω, σὶρ Οὐίλλιαμ! ἀνέκραξεν ὁ νέος με τὴν ἡσυχον ἐκείνην ἐμπιστοσύνην ἣτις ἀναγγέλλει τὴν πεποίθησιν. Ἡ εὐγνωμοσύνη σπανίως ναυαγεῖ ἐν τῷ ἔργῳ τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνει· διότι εἶναι ἡ εὐγενεστέρα ὠθησις τῆς ψυχῆς, εὐγενεστέρα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος διότι στερεῖται πάθους. . . Ἡ ἐλπίς τοῦ νᾶπαλλάξω τῆς λύπης τὴν καρδίαν τοῦ θεοῦ τῆς Ἑλλεν, τοῦ γενναίου εὐεργέτου μου, θὰ μοὶ ἐμπνεύσῃ θάρρος καὶ ἐπιμονὴν ἐν ἐλλείψει ἄλλου τινός. Ἐὰν ὁ ζῆλος μου ψυχρανθῇ, ἐὰν ἡ ἀποτυχία ναρκώσῃ ποτὲ τὴν ἐνέργειάν μου, δὲν ἔχω εἰμὴ νὰ συλλογισθῶ τὴν χαρὰν τῆς ἐνώσεώς σας, τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπαναφέρω εἰς τὴν ἀγάπην σας τὸν υἱὸν τὸν ὁποῖον κλαίετε, υἱὸν ἄξιον βεβαίως τοῦ πατρός του, διὰ νὰ ἐγείρωμαι μετὰ πᾶσαν πτώσιν με δύναμιν γίγαντος. Ὁ Θεός, ὁ ἐμπνεύσας μοι τὴν ιδέαν ταύτην, θὰ στέψῃ δι' ἐπιτυχίας τὴν ἐπιχειρήσιν μου!

Ἀπαξ ἡ δὲς ὁ ἐρημίτης ἔφερε τὴν ἰσχνὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Ἡ σκηνὴ τὴν ὁποίαν οἱ λόγοι τοῦ Ἑρρίκου ἐπροκάλεσαν εἶχε πολλάκις παρουσιασθῆ κατὰ τὰς ὥρας τῆς θλιβερᾶς μονώσεώς του. Συχνάκις εἶχε θεωρήσει ὡς τρέλλαν τὴν ἐλπίδα τοῦ ἀκούων δὲ ἀνανεουμένην τὴν ἐλπίδα του παρ' ἄλλου ὀλίγον ἔλειπε νὰ καταβληθῇ.

— Φέρε τον ἐπὶ τοῦ τάφου μου, Ἑρρίκου, εἶπε, καὶ ἐκ τοῦ βάρους τοῦ φερέτρου, θὰ σὲ εὐλογήσω! Παράστησον αὐτῷ

τὰς ὀδύνας μου καὶ τὴν ἀγάπην μου· εἶπέ τω με ποῖαν πατρικὴν τρυφερότητα ἡ καρδία μου ἐστέναζε δι' αὐτόν, καὶ ὅτι, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὀνειρούς μου, οἱ στοχασμοί μου ἦσαν πρὸς αὐτόν!

— Σὶρ Οὐίλλιαμ. . . . προσφιλῆ σὶρ Οὐίλλιαμ! διέκοψεν ὁ Ἑρρίκος Ἀσθων, μὴ λέγετε ὅτι θὰ ἀποθάνετε!

— ἔχω προαίσθημα τὸ ὁποῖον με λέγει ὅτι δὲν θὰ ἐπανιδρωθῶμεν πλέον· ἀλλὰ μὴ φοβῆσθε τίποτε, δὲν θὰ λησμονήσω μήτε τὰ νόμιμα δικαιώματα τοῦ υἱοῦ μου μήτε τὴν εὐτυχιάν σας. Περιμένω τὸν συμβολαιογράφον μου μετὰ τρεῖς ἡμέρας διὰ νὰ πρικοιμᾶσω τὴν διαθήκην μου. Ἐκ τοῦ βάρους δὲ τοῦ τάφου, θὰ ἐπαγρυπῶ διὰ τὴν εὐτυχίαν ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἡγάπησα!

— Ἀλλὰ διατί τὸ προαίσθημα τοῦτο; Ζήσατε, ἂν ὄχι δι' ὑμᾶς, τοῦλάχιστον δι' ἐκείνους οἵτινες σᾶς ἀγαπῶσι καὶ σᾶς τιμῶσι, διὰ τοὺς πτωχοὺς τοὺς ὁποίους βοηθεῖτε! Ζήσατε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ υἱοῦ σας, διὰ νὰ τῷ δώσετε τὴν πατρικὴν εὐλογίαν, διὰ νὰ ἰδῆτε τὰ τέκνα τοῦ ἀναρριχώμενα ἐπὶ τῶν γονάτων σας, διὰ νὰ ἀκούσατε τὰς φωνὰς τῶν ψελλιζούσας τρυφερῶς τὸ ὄνομά σας, διὰ νὰ καθοδηγήσετε τὰ βήματά των εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ νὰ ἰδῆτε τὴν νεότητά σας ἀνανεουμένην ἐν τῇ ἰδικῇ των!

Ὁ ἐρημίτης ἔσεισε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν.

— Ὀνειρα, Ἑρρίκου, ὅλα αὐτὰ εἶναι ὄνειρα! Μὴ ὀμιλῶμεν πλέον περὶ τούτου, ἀλλὰ μᾶλλον ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς ὑποθέσεις μας. Πρέπει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν νὰ ἀναχωρήσετε ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν.

— Τόσον ταχέως! ἀπεκρίθη ὁ προστατευόμενός του. Συγγνώμην! ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐσκεπτόμην τὴν Ἑλλεν καὶ ὄχι τὸν εὐεργέτην μου· πάντοτε ἡ καρδία εἶναι ὀλίγον ἐγωϊστικὴ.

— Ὁ ἀνεψιός μου θὰ σᾶς συνοδεύσῃ. ἔχω νὰ ἐπανορθώσω ἀδικίας τινὰς τὰς ὁποίας τῷ ἔκαμα, διότι εἶναι ἄξιός τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς περιουσίας τὴν ὁποίαν θὰ κληρονομήσῃ πιθανῶς ἡμέραν τινά, εἶπεν ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ στενάζων. Εἶναι καιρὸς νὰ ἰδῆ τὸν κόσμον, νὰ συναναστραφῇ με τοὺς ἀνθρώπους, ἀντὶ νὰ κατατρίβῃ τὴν ἐνεργητικότητά του καὶ τὴν νεότητά του ἐντὸς

τοῦ ματαίου κύκλου τοῦ συρμοῦ, ὅπου αἱ καρδίαι εἶναι τύμβοι λευκανθέντες, ὅπου ἡ ἀνθρωπότης φέρει προσωπεῖον ἵνα κρύβῃ τὴν δυσμορφίαν τῆς. Εἶδον μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι εἴσθε φίλοι· ἡ εὐγενὴς καὶ γενναία πρὸς ὑμᾶς διαγωγή του με εἰλικυσε τὸ κατ' ἀρχὰς πρὸς αὐτόν.

Ὁ βαρῶνος ἤκουσε μειδιῶν τὸ ἐγκώμιον τὸ ὁποῖον ὁ Ἑρρίκος ἔκαμε διὰ τὸν ἀνεψιόν του. Ὡς οἱ πλείστοι τῶν νέων τῆς ἡλικίας του, τῶν ὁποίων ἡ κοινωνία δὲν διέφθειρε τὴν καρδίαν, ὁ Ἑρρίκος ἦτο ἐνθουσιαστής ἐν φιλίᾳ ὡς καὶ ἐν ἔρωτι.

Ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ εἶπεν ἀκολούθως εἰς τὸν ἡμέτερον ἤρωα ὅτι ἐτοποθέτησεν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του ποσότητα σημαντικὴν.

— Μεταχειρισθῆτε αὐτὴν, προσέθηκεν, ὡς καὶ τὴν φιλίαν μου· δὲν σᾶς ζητῶ τι περισσότερο.

— Μόνον τρεῖς ἡμέρας! ἐψιθύρισε ὁ ἔραστής ἐξερχόμενος τῆς βιβλιοθήκης· μόνον τρεῖς ἡμέρας διὰ νὰ ἀποχωρισθῶ τῆς Ἑλλεν, νὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς φίλους μου, καὶ ἀνακαλύψω, εἰ δυνατόν, ποῖον εἶναι τὸ μυστηριώδες ἄτομον τὸ ὁποῖον καλεῖται χάν, καὶ τὴν φύσιν τοῦ δεσμοῦ (ἐὰν ὑπάρχῃ δεσμός) μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ!

Ἐνῷ διέσχίζε τὴν αὐλὴν διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ πλησίον τῆς Ἑλλεν καὶ τοῦ ἐξαδέλφου τῆς οἵτινες ἦσαν εἰς τὸ χεῖλος τῆς λίμνης, συνήντησε τὸν γέροντα Μαρτίνον. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Ἑρρίκος ἔσωσε τὴν ζωὴν τῆς ὀρφανῆς, δὲν ἔπαυσε νὰ αὐξάνῃ ἡ πρὸς αὐτὸν εὐνοία τοῦ γέροντος ἵπποδαμαστοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ μεροληψία, εἴτε περὶ ἀνθρώπων ἐπρόκειτο εἴτε περὶ ἵππων, σπανίως ἐπροδίδετο διὰ λόγων· ἐξ ἐναντίας ἦτο φειδωλός.

— Μαρτίνε, εἶπεν ὁ νέος, εἶχον ἀνάγκην νὰ σὲ ἰδῶ.

Βραχὺ καὶ δυσάρεστον «χοῦμ» ὑπῆρξεν ἡ μὲν ἀπόκρισις εἰς τὰς λέξεις ταύτας.

— Εἶμαι πεπεισμένος, ἐπανελάβεν ὁ Ἑρρίκος, ὅτι ἀνεκαλύψατε τὸ ὄνομα τοῦ μυστηριώδους ἀτόμου τὸ ὁποῖον συννητήσαμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ὁ γέρον πρὶν ἀποκριθῆ ἠρεύνησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς διὰ τοῦ βλέμματός τὸν συνομιλοῦντα μετ' αὐτοῦ.

— Ὑποθετίσθω ὅτι τὸ ἀνεκάλυψα, κύρ Ἑρρίκου, τί με τοῦτο;

— Βεβαίως δὲν θὰ θελήσετε νὰ φυλάξετε τοῦτο δι' ὑμᾶς μόνον.

— Ἐφύλαξα τὸ μυστικὸν πολλῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα οὔτε ὑπωπτεύοντο σχεδὸν ὅτι ἐγνώριζα. Εἶναι διαγωγή σοφῆ καὶ συνετῆ ἣτις προλαμβάνει τὸ κακόν.

— Τί κακὸν δύναται νὰ συμβῆ ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πατρός μου;

Τὸ ἐκπληκτον ὕψος με τὸ ὁποῖον ὁ ἵπποδαμαστής παρετήρησε τὸν ἡμέτερον ἤρωα ἦτο τοσοῦτον πραγματικὸν ἢ τοσοῦτον προσπεποιημένον ὥστε ὁ Ἑρρίκος δὲν ἀμφίβαλε, πρὸς στιγμὴν τοῦλάχιστον, ὅτι αἱ ὑποψίαι του ἦσαν βάσιμοι.

— Τοῦ πατρός σας; ἐπανελάβεν ὁ γέρον με γέλωτα πεπνιγμένον, χὰ! χὰ! χὰ! ποῖός σας ἔβαλε τὴν ιδέαν αὐτὴν εἰς τὸ κεφάλι, κύρ Ἑρρίκου; Ὄχι, ὄχι! ὅσον κακὸν καὶ ἀνῆται, ὁ ξένος δὲν εἰμφορεῖ νὰ ἦναι πατήρ σας, μολονότι καὶ ἐγὼ τὸ ἐπίστευσα κατ' ἀρχὰς.

— Τὸ ἐπίστεύσατε;

— Ναί· ἀλλ' ὅταν τὸν ἤκουσα ἀπειλοῦντα τὴν ζωὴν σας, ἀφοῦ ἐπληγώσατε τὸν κύριον ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἡ ἰνδὴ τροφὸς τῆς μίς Ἑλλεν ἀγαπᾷ ὡς τρελλή, εἶπα ὅτι δὲν εἶναι πατήρ σας, διότι θὰ ἦτο παρὰ φύσιν. Ἀλλὰ θὰ ἴδωμεν, θὰ ἴδωμεν! Σπουδαῖα πράγματα θὰ συμβῶσι μετ' ὀλίγον εἰς τὴν γηραιὰν κατοικίαν τοῦ Μομβράυ!

— Σπουδαῖα πράγματα! δὲν σᾶς ἐννοῶ.

— Ἐὰν ἐνόμιζα ὅτι θὰ με ἐννοήσετε θὰ ἐκράτουν τὴν γλῶσσάν μου. . . . Δὲν ὑποθέτετε ὅτι αὐτὰ τὰ ὁποῖα θὰ συμβοῦν σᾶς ἀφορῶσιν;

Ὁ Ἑρρίκος Ἀσθων ἐφάνη πολὺ ἐκπληκτόμενος.

— Ὄχι, δὲν τὸ ὑποθέτετε, ἐπανελάβεν ὁ Μαρτίνος· πῶς θὰ τὸ ὑποθέσετε; Ἀλλὰ σᾶς λέγω ὅτι τὰ πράγματα περὶ τῶν ὁποίων ὀμιλῶ θὰ συμβῶσιν. Ἰδοὺ πολλὰς νύκτας κατὰ συνέχειαν ἀκούω θρήνους εἰς τὸ γηραιὸν φρούριον· οἱ ἵπποι εἶναι ἀνήσυχτοι εἰς τὸν σταῦλον, ἀπαράλλακτα καθὼς πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ θεοῦ τοῦ σὶρ Οὐίλλιαμ. Ὅ,τι δὲ παραδοξώτερον, εἶναι ὅτι ἐξελέχθη νὰ παραστήσω πρόσωπον εἰς αὐτὰ τὰ γινόμενα!

— Ὑμεῖς, Μαρτίνε;

— Μειδιάσατε ὅσον θέλετε, κύρ Ἐρρίκος· ἀλλὰ τὸ ἐπαναλαμβάνω. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλα τὰ περίχωρα ὅτι εἶμαι ὁ πλέον ἰσχυρογνώμων καὶ ὁ πλέον δύστροπος ὄλων τῶν ἀνθρώπων τῆς κομητείας;

— Καὶ πάλιν δὲν σὰς ἐννοῶ.

— Τὴ πιστεύω· ἀλλὰ θὰ ἐξηγηθῶ. Πῶς ὀνομάζετε τὸ φυτὸν τοῦτο;

Ἐδείκνυεν ἀλόγη τῆς Ἀμερικῆς ἐντὸς ἐνὸς ἐκ τῶν δοχείων τῶν τοποθετημένων κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου τοῦ διασχίζοντος τὴν αὐλὴν τοῦ φρουρίου.

— Εἶναι ἀλόγη, ἀπεκρίθη ὁ ἡμέτερος ἄρως.

— Λοιπὸν, ἐπανελάβην ὁ Μαρτίνος· εἶμαι ὡς τὸ φυτὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον ἀπαξ κατὰ ἑκατονταετίαν ἀνθεῖ καὶ ἔπειτα ξηραίνεται! Τὰ φύλλα του εἶναι χωρὶς χάριν καὶ πληγώνουσι διὰ τῶν ἀκανθῶν των τὴν ἐγγίζουσαν αὐτὰ χεῖρα. Αἱ ἀκανθαὶ μου εἶναι εἰς τὸν χαρακτῆρά μου! Ἀλλὰ, καθὼς ἡ ἀλόγη, θὰ παράξω ἄνθος εὐγνωμοσύνης πρὶν τὸ γηραιὸν τοῦτο σῶμα φθαρῆ καὶ πέσῃ εἰς τὴν λήθην!

— Καὶ ποῖον θὰ ἦναι τὸ ἄνθος τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ Ἐρρίκος μειδιῶν καὶ ἐκπλαγεὶς διότι ἤκουε τοιαύτην παρομοίωσιν ἀπὸ τὸ στόμα ἀτόμου τόσο ὀλίγον ποιητικοῦ.

— Ἐκδούλευσις τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρω εἰς τὴν εὐγενῆ οἰκογένειαν τῆς ὁποίας τρώγω τὸν ἄρτον πρὸ τσοσούτου χρόνου! ἀπεκρίθη ὁ γέρον. Δὲν θὰ ἀποθάνω εὐχαριστημένος ἐὰν δὲν κάμω τι διὰ τὰ ἀναγκασίω τὰς καλοσύνας τῆς.

Μόλις μία ὥρα παρήλθεν ἀπὸ τῆς συνεντεύξεως τοῦ σὶρ Οὐίλλιαμ Μομβράδου μετὰ τοῦ προστατευομένου του, ὅταν ἡ μίστρα Ζάρμου ἦλθε νὰ εἴπῃ εἰς τὸν κύριόν τῆς ὅτι ὁ ἀγρονόμος Ἄσθων ἦλθεν εἰς τὸ φρούριον, καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν ἴδῃ.

— Εἰσάξατέ τον ἀμέσως! ἀπήντησεν ὁ βαρῶνος νομίσας ὅτι ὁ ἄξιος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἦλθε νὰ ζητήσῃ τι διὰ τὴν ἔπαυλιν. Ἦτο σπάνιον, σπανιώτατον, ἀγρονόμος τις νὰ ἐπιτύχῃ παρ' αὐτοῦ ἀκρόασιν· ἀλλ' ὁ θεὸς τοῦ Ἐρρίκου δὲν ἔπρεπε νὰ τύχῃ ἀρνήσεως.

Οἱ τρόποι τοῦ γέροντος ἐμαρτύρουν καταφανῆ ἀμηχανίαν ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν

βιβλιοθήκην, καὶ τοῦτο ἐπεβεβαίωσε τὴν γνώμην τοῦ ἐρημίτου ὅτι ἤρχετο ζητῶν εὐνοϊάντινα. Ἀλλ' ἠπατάτο. Ὁ τίμιος Ματθαῖος εἶχε τὸν χαρακτῆρα ἐπίσης ἀνεξάρτητον ὡς ὁ κύριός του. Ἀλλως, ἡ ἔπαυλις τῷ ἦτο ἐνοικιασμένη ὑπὸ ὄρου δικαιοτάτους.

— Καθήσατε, κύριε Ἄσθων, εἶπεν ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ δεικνύων αὐτῷ κάθισμα, καθήσατε. Πρὸ καιροῦ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ, δὲν σὰς εἶδα.

— Πρὸ τσοσούτου καιροῦ, ἀπεκρίθη ὁ ἀγρονόμος, ὥστε ἠλπίζα... δηλαδὴ ἐσχίζομαι ὅτι ἡ ἐντιμότης σας θὰ τὸ ἐλησμένει.

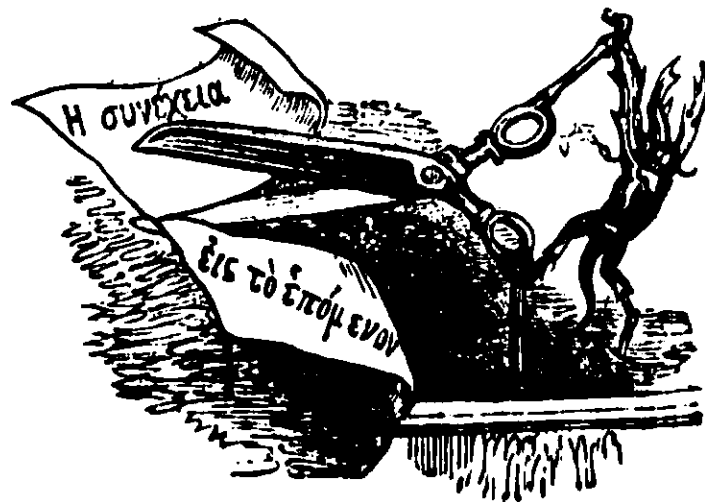
Τὸ πρόσωπον τοῦ βαρῶνου ἐκαλύφθη ὑπὸ ἐρυθρίματος. Ἡ παρατήρησις του ἐγένετο χωρὶς νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἀκριβῆ ἀναπόλησιν χρονολογίας τινός. Ἀλλ' ἡ ἀπόκρισις τοῦ ἀγρονόμου τῷ ἐνθύμιζεν ὅτι, ἡ τελευταία φορὰ καθ' ἣν ἀντήλλαξαν λέξεις τινάς, ἦτο ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου του ὅτε ὁ Ματθαῖος Ἄσθων, ὡς ἀρχαιότερος τῶν ἐνοικιαστῶν του, τῷ εἶχε προσφέρει τὰ συγχαρητήρια ὄλου τοῦ χωρίου.

— Εἶναι ἀληθές, ἐψιθύρισε, παρήλθον ἔτη, πολλὰ ἔτη ἀπὸ τότε! Ἐκτοτε πολλὰς μεταβολὰς εἶδομεν καὶ οἱ δύο.

— Ἦλθα, σὶρ Οὐίλλιαμ, ἐπανελάβην ὁ ἀγρονόμος ὅστις εἶχεν ἀρκετὴν ἀγχινοίαν νὰ μὴ κάμῃ καμμίαν ἄλλην ἀλληγορίαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἦλθα νὰ σὰς εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἀκραν ἀγαθότητά σας πρὸς τὸν πτωχόν μου Ἐρρίκον. Εἶναι καλὸς νέος, κάλλιστος νέος, ἀλλὰ...

Ἐδῶ ὁ γέρον ἐστάθη ὡς ἀμηχανῶν νὰ ἐξακολουθήσῃ.

— Ἀλλὰ, τί; Ἐξακολουθήσατε λοιπὸν, κύριε Ἄσθων. Ὁ ἀνεψιός σας εἶναι νέος εἰς τὸν ὁποῖον ὄχι μόνον ἔχω μεγάλας ὑποχρεώσεις, ἀλλὰ καὶ τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ πολὺ.

Ἔρως καὶ Χάρος πάντοτε
Δουλεύουσιν ἐδῶ κάτω!

Δ. Σολωμός.

Τὰ μάτια δὲν καλοθεροῦν στὸ μάκρμα τοῦ τόπου,
Καὶ πλεῖδ μακρὰ, καὶ πλεῖδ καλὰ βλέπ' ἡ καρδιά
τ' ἀνθρώπου.

Κορράρος.

Τὸ ἄνθος μαραίνεται,
Τὸ φύλλο ξεραίνεται,
Ὁ κόσμος περνᾷ.

Καὶ μόνος ὁ θάνατος
Ἐπλάσθη ἀθάνατος.

Αὐτὸς δὲν γερνᾷ!

Π. Σοῦτσος.

Ὅλα φεύγουν, ὅλα φεύγουν, καὶ κανὲν δὲν ἐπιστρέφει!
Α. Σοῦτσος.

Λυκαυγὲς εἶν' ἡ νεότης
Καὶ ὁ ἔρως τὴν χρυσώνει,
Ἀλλ' ἐξαίφνης ξημερώνει
Καὶ ὁ ἀνθρώπος δὲν ζῆ.

Γ. Παράσχος.

Μ' ἐν φίλημα γεννώμεθα, μ' ἐν φίλημα γεννώμεν,
Κ' ἐν φίλημα λαμβάνομεν ὅποταν τελευτῶμεν!

Ἀχ. Παράσχος.

Εἶναι ἔρως καὶ εἶναι θεός!

Ι. Σκυλλισσης.

Τὸν κόσμ' ὁ δόλος διοικεῖ
Κ' ἡ ἀδικ' εἰμαρμένη·
Τὰ πλούτη ἔχουν οἱ κακοί,
Κ' ἐδῶ στοὺς βράχους κατοικεῖ
Ἡ ἀρετὴ κρυμμένη!

Ἀλ. Ρ. Ραγκαβῆς.

Μεγάλον θαῦμα ὁ θάνατος μὲ τὴ ζωὴ νὰ σμίγῃ!
Ὁ θάνατος νικάει...
Τὴν διώχνει ἡ λύπη τὴν χαρὰ, τόσο ἡ χαρὰ εἶναι
λίγη.
Γι' αὐτὸ σπαίνομεν τὰ βιολιά ὅταν νεκρὸς περνᾷ.

Γ. Χ. Ζαλακώστας.

Ἄν μᾶς πικραίνουσιν συμφορῆς, ἂν μᾶς σπαράξουσιν
πάντα,
Κάπου μᾶς κρύβεις καὶ χάρις, κόσμε ἀδικε καὶ
πλάνε.

Ὁ αὐτός.

Πόσους ἡ ἀγάπη δύστυχους καὶ νηούς καὶ νηὲς θά
φή!

Ὁ αὐτός.

Αἰνίγμα εἶδον τὸν κόσμον, καὶ δίνην τυχεῖαν τὸν
βίον.

Θ. Ὀρφαρίδης.

Ἡμεῖς οἱ νέοι ἔχομεν τὴν λήθην καὶ τὸ μέλλον,
Οἱ γέροντες τὸ παρελθόν, αὐτοὶ τὰς ἀναμνήσεις·
Βλέπει ἐμπρὸς ὁ ἥλιος, ὁ μὲν ἀνατέλλων,
Καὶ στέφει ἔπισθεν ὡρὸν τὸ βλέμμα τῆς ἡδύσεως.

Δ. Παπαρήγοπουλος.

Ἀλησμονιοῦνται ἡ φιλιαιεῖς, ξεγνιοῦνται ἡ ἀγάπαις,
Συναπαντιοῦνται σὰς γενὰ σὰν ξένοι, σὰν διαβάταις!

Δημῶδες.

Ἔρως ποῦ φορτῶνεται,
Πλειὰ δὲν ξεφορτῶνεται.

Α. Χριστόπουλος.

ἈΝΕΚΔΟΤΑ.

Στενοχωρούμενος ὁ μυλόρδος Σααροβουγ μετὰ τὴν ἐρωμένην τὴν ὁποίαν ἠγάπα, ἀλλ' εἰς τὴν ὁποίαν οὐδὲν ὑπεσχέθη, καὶ γυναικὸς τὴν ὁποίαν ὑπελήπτετο, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη νὰ νυμφευθῆ, νύτοκτονήθη διὰ τὴν ἐξέλη τῆς δυσκολίας.

Ἱεροκῆρυξ τις ὠμίλει περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας, μελλούσης νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἰωσαφάτ. Ἀνθρωπὸς τις ἐπισκεφθεὶς τὴν κοιλάδα ἐκεῖνην, ἠθέλησε νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὸν ἱερέα ὅτι ἡ θέσις ἦτο πολὺ μικρά. «Παντάπασι, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς, διότι ὅσοι δὲν δυνηθῶσι νὰ εἰσέλθωσι θὰ μείνωσιν ἔξω.»

Γερμανὸς τις καὶ Γάλλος περιδιαβάζοντες ἡμέραν τινὰ ἀπήντησαν χοιρίδιον, τοῦ ὁποῖου αἱ φωναὶ—οὐί! οὐί!—ἐκκαμον τὸν Γερμανὸν νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν Γάλλον.—Κύριε, ἰδοὺ χοιρίδιον, ὁμιλοῦν τὴν γλῶσσάν σας· χρεωστεῖτε νὰ τῷ ἀποκριθῆτε.—Ἀλλὰ, ἀπεκρίθη ὁ σύντροφός του, τὴν ὁμιλεῖ ἄθλια ὡς πολλοὶ Γερμανοί.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ:

Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν *Παρισινήν Ἐπιθεώρησιν*, σπουδαιότατον εὐρωπαϊκὸν φύλλον τὰ ἐξῆς.

« Ἡρὸ μιᾶς περίπου εἰκοσιπενταετηρίδος, ἀφ' ἧς δηλαδὴ ἐποχῆς ὁ *Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος* καὶ τὰ *Ἀπόκρυφα τῶν Παρισίων* ἐξῆλθον τῶν γαλλικῶν πειστηρίων, σιγῇ μακρὰ ἐπῆλθεν ὡς εἰ ἐνώπιον τῶν δύο τούτων φάρων τῶν κοσμοπολιτικῶν ιδεῶν τῶν ὑποτρεφομένων ἐκ τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀπεθαμβοῦντο οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ γαλλικοῦ νοῦς καὶ ἐπέζηζοντο ὑπὸ νάρκης βαρείας. Εἰς μόνος ἐνητένισε τὰ δύο ταῦτα περιφανῆ ἔργα — ὁ ἐξόριστος τοῦ 52, ὁ ἐρημίτης τῆς Ζέρσεῦ — καὶ οἱ *Ἄθλιοι* αὐτοῦ ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν μνήμην ὅλου τοῦ κόσμου ὅτι ἐν Γαλλίᾳ οὐδέποτε ἔπαυσαν αἱ κοινωνικαὶ πτώσεις νὰ ἐμπνέωσι τοὺς ἀληθεῖς καλλιτέχνους. Μετὰ τοὺς *Ἄθλιους* ἀνέκυψαν καὶ πάλιν αἱ σωρεῖαι ἐκεῖναι τῶν φυλλάδων αἵτινες καθ' ἐκάστην ἀναφαινόμεναι, πορεύονται μὲν ὡς ἐκ προορισμοῦ τὴν ὁδὸν τῶν ἐργοστασίων, ἀποπλανῶσιν ὅμως καὶ διασρέφουσι τὴν γαλλικὴν καλαισθησίαν.

Πάντες περιεμένομεν τὸν δώσοντα τὸ δεύτερον *ράπισμα*. Ἦλθον οἱ *Ἐργάται τῆς Θαλάσσης* ἀλλ' οὐδὲν ἰσχυσαν τὸ βιβλίον τοῦτο ἦτο αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ πτώσις. Εἶχεν ὅμως τοῦτο τὸ καλόν. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο εὐγενής. Ἡ ἀποτυχία τοῦ Βίκτωρος Οὐγκιὸ ἐνέπνευσε τὸν κ. Πονσὼν δὲ Τεβέρᾶλ, ὅστις ἐδώρησατο ἡμῖν καὶ εἰς τὸν κόσμον ὅλον τὰ ΔΡΑΜΑΤΑ *Τῶν Παρισίων*. Ὁ κ. Πονσὼν δὲ Τεβέρᾶλ ἀποδεικνύεται τέκνον γνήσιον τοῦ Σὺη ἐκπαιδευθὲν ὑπὸ τὸν μέγαν διδάσκαλον Οὐγκιὸ. Φαίνεται δὲ καὶ ὅτι ἔχει ἰδίας ἀρετάς. Ἡ φιλοσοφία τοῦ Σὺη κουράζει, διότι διδεται ὡς διδαχὴ ἀπὸ ἑδρας, ἢ ὡς εἰλημμένη ἐκ τινος φιλοσοφικοῦ δοκιμίου, ἐνῶ ἡ φιλοσοφία τοῦ Πονσὼν δὲ Τεβέρᾶλ εὐρίσκεται εἰς τὸ ὅλον ἔργον· εἰς τὴν πλοκὴν, εἰς τὴν λύσιν καὶ εἰς διαλόγους τερπνοὺς ὡς εἰ γεγραμμένους ὑπὸ τῆς γοήσεως χειρὸς τοῦ Δουμᾶς. Ὑπερτερεῖ δὲ πάντων κατὰ τὴν εὐρεσιν καὶ διασκευὴν τοῦ μύθου, τὴν φυσικότητα τοῦ χαρακτῆρος, ἐνῶ πάλιν ἐκάστη σελὶς τοῦ μυθιστορήματος τούτου εἶναι καὶ μία λυρική ᾠδή.

Τὰ *Παρισινὰ δράματα* εἶναι τὸ ἐκχύλισμα τῶν νεωτέρων ἐκπολιτευτικῶν ιδεῶν.
Moncelet.

Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἡ *Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη* θέλει ἀναγγέλλει πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαγῶν ἐκδιδόμενα βιβλία ὧν ἀντίτυπον σταλῆ ἡμῖν.
ΑΘΑΝΑΣΗΣ ΔΙΑΚΟΣ. ΑΣΤΡΑΠΟΓΙΑΝΝΟΣ, ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου. Ἐκδίδονται ὑπὸ Παύλου Λάμπρου. Ἀθῆναι, τύποις Χ. Νικολαΐδου Φιλαδελφῶς (παρὰ τῆ πύλῃ τῆς ἀγορᾶς ἀριθ. 4). Τιμῶνται δρ. 4 καὶ εὐρίσκονται παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπώλαις καὶ παρὰ τῶ ἐκδότῃ.

Ἄδεις τοῦ προηγουμένου αἰνίγματος

Ψ.

ΛΟΓΟΓΡΗΦΟΣ.

NP

Ο Σ — μα κ' Ἄτη κ' Ἰσιζ.

Γρίφος

μελαβογαί
μελαβογαί
μελαβογαί
μελαβογαί

MEN

ΕΙΚΟΝΕΣ (ΚΑΙ ΚΥΜΑΤΑ).

Παιήσεις.

Βαρυθυμία μέχρι απελπισίας και βλασφημίας είναι ο χαρακτήρ αὐτῶν καθόλου...
Μὲ ζοφερά χρώματα ἀπεικονίζουσι τὸν ἀνθρώπινον βίον, εἰς γλῶσσαν ἀνώμαλον γε-
γραμμένην... Αἱ ἰδέαι εἰσὶν ἐνίοτε μὲν βαθεῖαι καὶ συγκινητικαὶ ἐκφράσεις, ἄλλοτε ψυ-
χραὶ καὶ δυσσεβεῖς... Νεῦρα εὐτονα, γραφῆς ἀσφαλῆς, λάθη ποικίλα, ῥόδα ποιητικὴν
ἀποπνέοντα εὐωδία... Ἀτερπεῖς εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλὰ συγκινοῦσαι τὸν ἀναγνώστην μέ-
χρι δακρύων ἐνίοτε.

Κριταί.

ΗΡ. ΜΗΤΣΟΜΟΥΛΟΣ, Σ. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ, Δ. ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ, Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Εὐρίσκονται παρὰ τοῖς ΚΚ. Νάκη, Τεφάρικη καὶ Σοφῆ, βιβλιοπώλαις.